

Iwona Benenowska

Wyższa Szkoła Pedagogiczna
w Bydgoszczy¹

Kilka uwag o elementarnych strukturach zdaniowych konstituowanych przez orzeczenia syntetyczne

Tekst jest próbą opisu właściwości syntaktyczno-semantycznych orzeczeń syntetycznych, konstituujących elementarne struktury zdaniowe (ESZ) i otwierających zarazem pozycje dla wykładników **dwu argumentów osobowych** (i tylko osobowych). Przez ESZ rozumiem za A. Otfinowskim [1982, s. 8-9, 1986, s. 71-72] struktury z wykładnikiem „jednego tylko predykatu” funkcjonującym jako orzeczenie syntetyczne bądź główny semantycznie człon orzeczenia analitycznego. Tak pojęta ESZ nie może zawierać w sobie innej struktury zdaniowej, „nawet w postaci zredukowanej do argumentu” [A. Otfinowski 1986, s. 72]. Taki wymóg nałożył też wcześniej A. Bogusławski na „podstawowe wyrażenia predykatywne” (*basic predicative expressions*), definiując je jako „independent sentence schemes which do not contain other independent sentence schemes” [1974, s. 45]. Terminy: „argument”, „predykat”, „struktura predykatowo-argumentowa” [krótko: „zdarzenie” – za A. Otfinowskim 1982, s. 116] dotyczą planu treści, zaś w planie wyrażania mówi się o „wykładnikach” tych członów planu treści. Por.: podobne odróżnienie u S. Karolaka: argument – wyrażenie argumentowe, predykat – wyrażenie predykatywne, struktura predykatowo-argumentowa – wyrażenie predykatowo-argumentowe [1984, s. 21, 22, 40, 41].

Zbiór 836 czasowników, w tym 605 czasowników w 292 parach aspektowych i 231 pojedynczych czasowników, które w funkcji orzeczenia konstituują ESZ omawianego typu, został wybrany ze *Słownika języka polskiego*, pod red. M. Szymczaka. Przy analizie właściwości syntaktyczno-semantycznych orzeczeń wykorzystałam informacje zawarte pod odpowiednimi hasłami czasownikowymi w podstawowych słownikach języka polskiego. Są to następujące słowniki:

¹ Dziś: Akademia Pedagogiczna w Bydgoszczy.

Słownik języka polskiego, pod red. W. Doroszewskiego,
Mały słownik języka polskiego, pod red. S. Skorupki, H. Auderskiej
 i Z. Łempickiej,
Słownik syntaktyczno-generatywny czasowników polskich,
 pod red. K. Polańskiego,
Słownik współczesnego języka polskiego, pod red. B. Dunaja,
Słownik frazeologiczny języka polskiego, S. Skorupki,
Słownik poprawnej polszczyzny, pod red. W. Doroszewskiego.

Nie zajmowałam się czasownikami czy niektórymi ich znaczeniami nie występującymi w *Słowniku języka polskiego*, pod red. M. Szymczaka, mimo że uwzględniają je inne słowniki, np. 2. znaczeniem „obmacać” w *Słowniku współczesnego języka polskiego*, pod red. B. Dunaja: „dotykać kogo lubieżnie rękami”, którego brak w *Słowniku języka polskiego*, pod red. M. Szymczaka. Wyjątkowo uwzględniam czasowniki nie występujące w *Słowniku języka polskiego*, pod red. M. Szymczaka, mianowicie wtedy, gdy są one członami par aspektowych (poświadczonych co najmniej przez jeden słownik), których drugie człony zamieszcza *Słownik języka polskiego*, pod red. M. Szymczaka jako pojedyncze hasła, na przykład „aprowidować – zaaprowidować” (zob. *Słownik poprawnej polszczyzny*), „biczować – ubiczować” (zob. *Słownik współczesnego języka polskiego*, pod red. B. Dunaja) – w *Słowniku języka polskiego*, pod red. M. Szymczaka są tylko pierwsze człony obu par. Podobnie: „aresztować – zaaresztować” (zob. *Słownik współczesnego języka polskiego*, pod red. B. Dunaja), „gilotynować – zgilotynować” (zob. *Słownik współczesnego języka polskiego*, pod red. B. Dunaja). Ustala się najpierw kolejność alfabetyczną par aspektowych, przy czym jako pierwszy w parze zawsze występuje czasownik niedokonany. Następnie porządkuje się alfabetycznie całość zbioru. Pomięłam czasowniki opatrzone kwalifikatorem „wulg.”. Uwzględniłam natomiast takie struktury z pewnymi orzeczeniami, które w *Słowniku poprawnej polszczyzny* pod red. W. Doroszewskiego określone są jako niepoprawne, jednak w innych słownikach nie ma co do tego zgodności. Przykładem może być „pobierać się”, przy którym *Słownik poprawnej polszczyzny* podaje: „zawrzeć małżeństwo (tylko w liczbie mnogiej – o dwojgu ludziach) (...) niepoprawne w znaczeniu ‘wyjść za mąż, ożenić się’”. *Słownik syntaktyczno-generatywny czasowników polskich*, pod red. K. Polańskiego jednak w pierwszym schemacie wskazuje możliwość połączenia z frazą nominalną w narzędniku z przyimkiem *z*:

$$NP^1_N - z \cap NP^1_I$$

i dokumentuje to przykładami: „Pobrałem się z Anną (...) Z obecną żoną pobrałem się dwa lata temu”.

W zbiorze orzeczeń dokonywałam najpierw podziałów formalnych. Ze względu na formę wykładnika drugiego argumentu osobowego (wykładnik pierwszego występuje zawsze w mianowniku) wyróżniłam:

1. orzeczenia otwierające **jedną pozycję** dla wykładnika II argumentu osobowego

- a) w przypadku zależnym **bez przyimka**, mianowicie w celowniku, w bierniku i w narzędniku, np. *akompaniuje komu*, *adoruje kogo*, *dowodzi kim*,
- b) w przypadku zależnym **z przyimkiem** – chodzi tu o dopełniacz, biernik, narzędnik i miejszcownik z różnymi przyimkami – razem 11 podtypów, np. *czuli się do kogo*, *nawyludzał od kogo*, *terminuje u kogo*, *występuje z czego* (z grupy), *rozlosowuje między kogo*, *alienuje na kogo*, *kapituluje przed kim*, *bije się z kim*, *pasżytuje na kim*, *dziedziczy po kim*, *buja się w kim*.

2. orzeczenia otwierające **dwie pozycje alternatywne** dla wykładnika II argumentu osobowego, gdzie występuje 12 podtypów, np. *błogosławi komu* lub *kogo*, *kupuje od* lub *u kogo*, *wyradza się od* lub *z czego*, *asygnuje komu* lub *dla kogo*, *centruje komu* lub *do kogo*, *stawia się komu* lub *wobec kogo*, *rozdaje komu* lub *między kogo*, *ceduje komu* lub *na kogo*, *czapkuję komu* lub *przed kim*, *zbliża się do kogo* lub *z kim*, *plaszczy się wobec kogo* lub *przed kim*, *aplikuje u kogo* lub *przy kim*;

- orzeczenia otwierające **trzy pozycje alternatywne** (tu występują 2 podtypy), np. *legitymuje się I* (w znaczeniu: «przedstawia komu na żądanie dowód tożsamości lub odpowiednich uprawnień») *komu*, *wobec kogo* lub *przed kim*; *doi* (w znaczeniu: «wyludza pieniądze») *kogo*, *od kogo* lub *z kogo*;

3. orzeczenia otwierające pozycje dla **dysjunktywnego** wykładnika II argumentu osobowego (ma więc on dwa wykładniki: jeden – wyrażający osobę jako całość i drugi – wyrażający część ciała osoby) – są tu 4 podtypy, np. *knebluje komu usta*, *buchnął I kogo w rękę* (= «pocałował»), *biczuje kogo po plecach*, *zamalował kogo w łeb : między oczy : po twarzy*, (*Słownik języka polskiego*, pod red. M. Szymczaka podaje formę wykładnika części ciała osoby w bierniku z przyimkiem w, np. *Zamalować kogoś (pięścią) w głowę, (pałką) w łeb*. *Słownik języka polskiego*, pod red. W. Doroszewskiego dodaje do ww. formę alternatywną w bierniku z przyimkiem między, np. *Zamalował Bartka między oczy*. *Słownik frazeologiczny języka polskiego* uzupełnia o formę w miejszcowniku z przyimkiem po, np. *Zamalować po fizjonomii*.)

Wykładniki II argumentu osobowego występują **najczęściej**:

w bierniku – przy 415 orzeczeniach (49,6% wszystkich wyróżnionych orzeczeń),

w celowniku – przy 149 orzeczeniach (17,8% wszystkich wyróżnionych orzeczeń),

w narzędniku z przyimkiem z – przy 103 orzeczeniach (12,3% wszystkich wyróżnionych rozpatrywanych orzeczeń).

Łącznie w tych trzech formach występują wykładniki II argumentu osobowego przy 667 orzeczeniach, co stanowi 79,78% wszystkich orzeczeń.

Ogółem są 32 różne formy przypadkowe (bez przyimka i z przyimkiem, pojedyncze i alternatywne), w których występuje wykładnik II argumentu osobowego, ale aż w 12 z nich pojawia się on tylko przy **jednym** orzeczeniu lub **jednej** parze aspektowej, np.:

na kim – tylko przy *pasżytuje*

u kogo lub *przy kim* – tylko przy *aplikuje*

komu lub *między kogo* – tylko przy *rozdaje*

przed kim lub *wobec kogo* – tylko przy *plaszczy się* itd.

Zdarzenia nazywane przez zebrane orzeczenia podzieliłam na 7 podstawowych rodzajów, wyróżniając jeszcze w 5 z nich podtypy. Kryterium podziału były pewne charakterystyczne relacje pomiędzy oboma argumentami osobowymi. Są to następujące rodzaje zdarzeń:

I. Działanie na ciało jednej osoby przez drugą (161 orzeczeń)

1. działanie agresywne

a) zadawanie razów (ból) (10 orzeczeń), np. *biczuje kogo po plecach*

b) zabijanie (46 orzeczeń), np. *morduje kogo*

c) walka (21 orzeczeń), np. *pojedykuje się z kim*

d) unieszkodliwianie (4 orzeczenia), np. *knebluje komu usta*

2. walka sportowa (17 orzeczeń), np. *boksuje się z kim*

3. zabiegi medyczne (13 orzeczeń), np. *plombuje komu ząb*

4. zachowania seksualne (12 orzeczeń), np. *cudzołoży z kim*

5. przejawianie uczuć (6 orzeczeń), np. *całuje się z kim*

6. czynności opiekuńcze (24 orzeczenia), np. *niańczy kogo*

7. czynności zwyczajowe (związane z uroczystościami, imprezami ...), (6 orzeczeń), np. *obtańcowuje kogo*

8. zabiegi kosmetyczno-charakteryzujące (2 orzeczenia), np. *napomadował komu włosy*.

W zdarzeniach grupy I pomiędzy argumentami osobowymi zachodzi relacja typu: agens – patiens. Rozumienie tych funkcji przyjmuję za A. Otfirowskim [praca z roku 1982]: Agens – „osoba wykonująca czynność (świadomie lub nieświadomie)”. W omawianych relacjach chodzi o czynności świadome. Patiens – „byt pasywny podlegający jakiemuś procesowi (jakimś zmianom

– w sensie fizycznym) lub pozostający w jakimś stanie”. W omawianych relacjach „zmiany” te są powodowane działaniem agensa.

II. Wpływanie przez jedną osobę na czynność i/lub sytuację, a także stan drugiej (215 orzeczeń)

1. przez wymuszanie (52 orzeczenia), np. *deportuje kogo*
2. przez nakłanianie (24 orzeczenia), np. *rozpija kogo*
3. przez umożliwianie i/lub ułatwianie czynności (65 orzeczeń), np. *kwateruje kogo*
4. przez samo wyrażenie woli i (często) przez towarzyszące temu czynności, np. *domeldowuje się do kogo*

Orzeczenia wyrażają relację pomiędzy **sprawcą (Spr)** zdarzenia a jego **partycypantem (Part)**. Zdarzenie oznacza tu **czynność** tego drugiego (najogólniej: określone **zachowanie się**, określoną **aktywność**) i/lub **sytuację**, w której się znalazł, czy **stan (proces)**, któremu podlega.

III. Komunikowanie się ze sobą (139 orzeczeń)

1. przekazywanie informacji o charakterze wolicjonalnym (23 orzeczenia)
 - a) deklaracji, zobowiązań, decyzji (11 orzeczeń), np. *oświadcza się komu*
 - b) poleceń, rozkazów, życzeń (12 orzeczeń), np. *komenderuje kim*
2. przekazywanie wiedzy i/lub umiejętności (23 orzeczenia), np. *aplikuje u kogo : przy kim*
3. okazywanie określonej postawy wolicjonalnej i/lub afektywnej względem drugiej osoby (75 orzeczeń), np. *czuli się do kogo*
4. uzysk(iw)anie kontaktu (18 orzeczeń), np. *dzwoni do kogo*

W zdarzeniach III grupy mamy relację pomiędzy **n: dawcą i odbiorcą** informacji.

IV. Różne formy współzycia (społecznego) (57 orzeczeń)

1. wynikające z
 - a) przyjaźni (7 orzeczeń), np. *koleguje się z kim*
 - b) wspólnoty interesów, zainteresowań, postaw (17 orzeczeń), np. *przestaje z kim*
 - c) zachowania obustronnie poufalego (3 orzeczenia), np. *traća się z kim*
 - d) znajomości/zawierania znajomości (5 orzeczeń), np. *poznaje kogo*

- e) przypadkowego spot(y)kania się (2 orzeczenia), np. *widuje się z kim*
- 2. wynikające z
 - a) nierównorzędności w hierarchii społecznej (9 orzeczeń), np. *poufali się z kim*
 - b) stosunków towarzyskich (14 orzeczeń), np. *odwiedza kogo*.

W zdarzeniach wyrażanych przez wyżej wymienione orzeczenia argumenty osobowe spełniają względem siebie funkcje **konwivensów** (od łac. *convivere* «współżyć»).

V. Miłość zmysłowa (16 orzeczeń), np. *durzy się w kim*

Orzeczenia tej grupy wyrażają uczucie miłości zmysłowej (nie można jednak wykluczyć uczucia platonicznego) o różnym stopniu nasilenia, jego powstawanie, trwanie lub wygaśnięcie. Relacje interpersonalne: **podmiot** przeżycia afektywnego o podłożu erotycznym – **przedmiot** tegoż przeżycia.

VI. Relacje związane z własnością (202 orzeczenia)

1. obdarow(yw)anie (21 orzeczeń), np. *daruje komu*
2. nadawanie prawa własności (12 orzeczeń), np. *ceduje komu: na kogo*
3. dziedziczenie (3 orzeczenia), np. *dziedziczy po kim*
4. odbieranie prawa własności (17 orzeczeń), np. *konfiskuje komu*
5. dochodzenie prawa własności (3 orzeczenia), np. *windykuje od kogo*
6. pozbawianie własności
 - a) przez kradzież (22 orzeczenia), np. *kradnie komu*
 - b) przez rabunek (19 orzeczeń), np. *obrabowuje kogo*
 - c) przez wykorzystanie (13 orzeczeń), np. *nawyludza od kogo*
7. korzystanie z czyjej własności
 - a) przez dzierżawienie (6 orzeczeń), np. *dzierżawi I od kogo*
 - b) przez wynajmowanie (13 orzeczeń), np. *wynajmuje I od kogo: u kogo*
 - c) przez pożyczanie (26 orzeczeń), np. *pożycza I od kogo: u kogo*
 - d) dzięki usłudze właściciela (1 orzeczenie): *użycza komu*
8. działalność handlowo-usługowa
 - a) działalność handlowa (37 orzeczeń), np. *kupuje od kogo: u kogo*
 - b) działalność usługowa (9 orzeczeń), np. *obstalowuje u kogo*

W grupie VI zdarzeń mamy relacje interpersonalne typu:

obdarowujący	–	obdarowywany
uwłaszczający	–	uwłaszczony

spadkobierca	– spadkodawca
wywłaszczający	– wywłaszczany
windykujący	– posiadacz własności windykowanej
okradający	– okradany
ograbiający	– ograbiany
wykorzystujący	– wykorzystywany
dierzawiący komu	– dierzawiący od kogo
wynajmujący komu	– wynajmujący od kogo
pożyczkodawca	– pożyczkobiorca
użyczający	– korzystający z użyczonej własności
kupujący	– sprzedający
usługodawca	– usługobiorca

VII. Dostarczanie komu czego (46 orzeczeń), np. *dorecza komu*

W grupie VII zdarzeń występuje relacja typu: **dostawca – odbiorca**.

W następnej części w dwu szczegółowych **tabelach** przedstawiłam zależności pomiędzy rodzajami zdarzeń, liczbą nazywających je orzeczeń, formą wykładnika II argumentu osobowego i funkcjami argumentów osobowych.

Tabela 1.

Tabela zawiera informacje o **liczbie orzeczeń**

- nazywających poszczególne **rodzaje zdarzeń** i ich podtypy,
- otwierających określone pozycje dla wykładnika II argumentu osobowego (wykładnik I argumentu osobowego występuje zawsze w mianowniku) w ramach rodzaju zdarzenia i poszczególnych podtypów.

Rodzaj zdarzenia	Liczba orzeczeń
I działanie na ciało jednej osoby przez drugą	161 orzeczeń
I 1 a zadawanie ran (ból)	10 orzeczeń b – 6 n (z) – 1 b, msc (po) dys – 2 b, b (w : między) : msc (po) dys – 1
I 1 b zabijanie	46 orzeczeń b – 46
I 1 c walka	21 orzeczeń b – 12 c – 2 n (z) – 7
I 1 d unieszkodliwianie	4 orzeczenia b – 2

I 2 walka sportowa	b, c dys – 2 17 orzeczeń b – 9 n (z) – 7
I 3 zabiegi medyczne	b, b (w) dys – 1 13 orzeczeń b – 11
I 4 zachowania seksualne	b, c dys – 2 12 orzeczeń b – 4 c – 4 n (z) – 4
I 5 przejawianie uczuć	6 orzeczeń n (z) – 6
I 6 czynności opiekuńcze	24 orzeczenia b – 24
I 7 czynności zwyczajowe	6 orzeczeń b – 6
I 8 zabiegi kosmetyczno–charakteryzujące	2 orzeczenia b – 1 b, c dys – 1
II wpływanie przez jedną osobę na czynność i /lub sytuację: stan drugiej II 1 przez wymuszenie	215 orzeczeń 52 orzeczenia b – 48 n (przed) – 2 c:d (wobec): n (przed)– 2
II 2 przez nakłanianie	24 orzeczenia b – 19 c – 3 d (u) – 2
II 3 przez umożliwianie i/lub ułatwianie czynności	65 orzeczeń b – 56 c – 2 n – 2 d (u) – 3 b (między) – 2
II 4 przez samo wyrażenie woli i (często) przez towarzyszące temu czynności	74 orzeczenia b – 54 d (do) – 4 d (z) – 2 n (z) – 14

III komunikowanie się z sobą	139 orzeczeń
III 1 a przekazywanie deklaracji, zobowiązań, decyzji	11 orzeczeń b – 2 c – 6 n (przed) – 3
III 1 b przekazywanie poleceń, rozkazów, życzeń	12 orzeczeń b – 9 n – 3
III 2 przekazywanie wiedzy i/lub umiejętności	23 orzeczenia b – 16 c – 3 d (od) – 2 d (u) – 1 d (u) : msc (przy) – 1
III 3 okazywanie określonej postawy wolicjonalnej i/lub afektywnej względem drugiej osoby	75 orzeczeń b – 14 c – 24 d (do) – 11 d (u) – 1 n (przed) – 3 n (z) – 13 c : b – 2 c : d (do) – 1 c : d (wobec) – 1 c : n (przed) – 3 d (wobec) : n (przed) – 1 b, b (w) dys – 1
III 4 uzysk(iw)anie kontaktu	18 orzeczeń b – 1 d (do) – 12 n (z) – 5
IV różne formy współżycia (społecznego)	57 orzeczeń
IV 1 a wynikające z przyjaźni	7 orzeczeń n (z) – 7
IV 1 b wynikające ze wspólnoty interesów, zainteresowań, postaw ...	17 orzeczeń b – 3 n (z) – 12 d (do) : n (z) – 2
IV 1 c zachowanie obustronnie poufale	3 orzeczenia n (z) – 3
IV 1 d znajomość/zawieranie znajomości	5 orzeczeń b – 2 n (z) – 3

IV 1 e przypadkowe spot(y)kanie się	2 orzeczenia n (z) – 2
IV 2 a nierównorzędność w hierarchii społecznej	9 orzeczeń b – 2 d (od) – 1 n (z) – 6
IV 2 b stosunki towarzyskie	14 orzeczeń b – 11 c – 1 b (między) – 2
V miłość zmysłowa	16 orzeczeń b – 2 msc (w) – 14
VI relacje związane z własnością	202 orzeczenia
VI 1 obdarow(yw)anie	21 orzeczeń b – 14 c – 7
VI 2 nadawanie prawa własności	12 orzeczeń b – 2 c – 2 b (na) – 3 c : b (na) – 5
VI 3 dziedziczenie	3 orzeczenia msc (po) – 3
VI 4 odbieranie prawa własności	17 orzeczeń b – 6 c – 9 c : b – 2
VI 5 dochodzenie prawa własności	3 orzeczenia d (od) – 3
VI 6 a pozbawianie własności przez kradzież	22 orzeczenia b – 2 c – 20
VI 6 b pozbawianie własności przez rabunek	19 orzeczeń b – 9 c – 7 c : b – 3
VI 6 c pozbawianie własności przez wykorzystanie	13 orzeczeń b – 5 d (od) – 5 msc (na) – 1 b : d (od) : d (z) – 2
VI 7 a korzystanie z czyjej własności przez dzierżawienie	6 orzeczeń c – 3

VI 7 b korzystanie z czyjej własności przez wynajmowanie	d (od) – 1 d (od : u) – 2 13 orzeczeń c – 7 d (od : u) – 6
VI 7 c korzystanie z czyjej własności przez pożyczanie	26 orzeczeń c – 11 d (od) – 4 d (u) – 7 d (od : u) – 4
VI 7 d korzystanie z czyjej własności dzięki usługom właściciela	1 orzeczenie c – 1
VI 8 a działalność handlowa	37 orzeczeń b – 1 c – 19 d (od) – 12 n (z) – 3 d (od : u) – 2
VI 8 b działalność usługowa	9 orzeczeń b – 6 d (u) – 3
VII dostarczanie komu czego	46 orzeczeń b – 10 c – 18 d (do) – 2 d (od : u) – 3 c : b (między) – 2 c : d (dla) – 2 c : d (do) – 7 c : d (wobec) : n (przed) – 2

Pewne dane liczbowe zawarte w pierwszej tabeli podałam już przy wymianianiu rodzajów zdarzeń nazywanych przez omawiane orzeczenia.

Tabela 2

Umieszczono w niej wszystkie wyróżnione **funkcje** argumentów osobowych oraz wszystkie formy wykładników tych argumentów. Nie uwzględniono jednak w osobnych rubrykach tabeli wszystkich wykładników w alternatywnych formach. Te nie uwzględnione są dla odróżnienia zaznaczone czerwonym kolorem, np. jeśli II argument osobowy w funkcji **Odbipost** ma wykładnik w formie alternatywnej c : b, to znak „|” znajduje się w rubryce c i b. Pojawiają

się jeszcze znaki w kolorze niebieskim, które oznaczają dysjunktywne wykładniki II argumentu osobowego, np. jeśli II argument osobowy w funkcji **Pa** ma wykładnik dysjunktywny w formie celownika dla oznaczenia osoby i biernika dla oznaczenia części ciała tej osoby, to znak „, ” umieszczono w rubryce c i b. Pozostałe znaki „|” wskazują samodzielne występowanie danej formy.

W tabeli zastosowano znak *, ponieważ nastąpiło nagromadzenie w jednej rubryce znaków „|” i „, ”. Należy je odczytywać jako:

* alternatywne formy c : b, c : d (do), c : d (wobec), c : n (przed),

d (wobec) : n (przed)

dysjunktywne formy b, b (w)

** alternatywne formy (a w ich obrębie również dysjunkcja) b, msc (po) dys;

b, b (w : między) : msc (po) dys

Z drugiej tabeli widać m.in., że wykładniki argumentów spełniających określone funkcje występują w zdecydowanej większości tylko w **jednej formie**, mianowicie:

w mianowniku - wykładniki: **agensa**, **częstującego**, **goszczącego**, **nadawcy** informacji, **nadawcy** informacji o swojej postawie wolicjonalnej i/lub afektywnej, **nadawcy** informacji wolicjonalnej, **obdarowującego**, **odwiedzającego**, **ograbiającego**, **okradającego**, **spadkobiercy**, **sprawy** zdarzenia przez nakłanianie, **sprawy** zdarzenia przez umożliwianie/ułatwianie, **sprawy** zdarzenia przez samo wyrażenie woli, **sprawy** zdarzenia przez wymuszenie, **uwłaszczającego**, **użyczającego**, **windykującego**, **wykorzystującego**, **wywłaszczającego**,

w celowniku - wykładnik: **korzystającego** z użyczanej własności,

w bierniku - wykładniki: **goszczonego**, **odbiorcy** pośredniego dostarczania przez odpowiednie organa administracyjne, **odwiedzanego**, **patiensa** działania agresywnego przez zabijanie, **patiensa** czynności opiekuńczych, **patien-sa** czynności zwyczajowych,

w dopełniaczu z przyimkiem od - wykładnik: **posiadacza** własności windykowanej,

w miejscowniku z przyimkiem po - wykładnik: **spadkodawcy**,

w celowniku alternatywnie dopełniaczu z przyimkiem do - wykładnik: **odbiorcy** pośredniego dostarczania przez pocztę.

W **dwu** różnych formach występują wykładniki argumentów spełniających pozostałe funkcje, mianowicie:

dostawcy – w mianowniku lub dopełniaczu z przyimkiem od : u

(przeważa forma mianownika),

konwiwensa symetrycznego – w mianowniku lub narzędniku z przyimkiem z.

nadawcy informacji mentalnej – w mianowniku lub dopełniaczu z przyimkiem od (przeważa forma mianownika),
obdarowanego – w celowniku lub bierniku (przeważa forma biernika),
okradanego – w celowniku lub bierniku (przeważa forma celownika),
podmiotu przeżycia afektywnego o podłożu erotycznym – w mianowniku lub bierniku (przeważa forma mianownika),
pożyczkobiorcy – w mianowniku lub celowniku (przeważa forma mianownika),
przedmiotu przeżycia afektywnego – w mianowniku lub miejscowniku z przyimkiem w (przeważa forma miejscownika z przyimkiem w),
usługobiorcy – w mianowniku lub bierniku (przeważa forma biernika),
usługodawcy – w mianowniku lub dopełniaczu z przyimkiem u (przeważa forma dopełniacza z przyimkiem u),
wywłaszczanego – w celowniku lub bierniku (przeważa forma celownika).

Najczęstszymi funkcjami argumentów osobowych w zdarzeniach nazywanych przez omawiane orzeczenia są:

sprawca zdarzenia i **partycypant** zdarzenia – przy 215 orzeczeniach, najliczniejszy sprawca zdarzenia przez samo wyrażenie woli i partycypant zdarzenia powstałego przez samo wyrażenie woli „sprawcy” w rodzajach zdarzeń typu II 4 (74 orzeczenia), sprawca zdarzenia przez umożliwianie/ułatwianie i partycypant zdarzenia, którego realizację mu umożliwiono/ułatwiono w II 3 (65 orzeczeń), sprawca zdarzenia przez wymuszenie i partycypant wymuszonego zdarzenia w II 1 (52 orzeczenia);
agens i patiens – przy 161 orzeczeniach, we wszystkich rodzajach zdarzeń typu I;
nadawca informacji i **odbiorca** informacji – przy 139 orzeczeniach, najliczniejszy nadawca informacji o swojej postawie wolicjonalnej i / lub afektywnej względem odbiorcy i odbiorca informacji o postawie wolicjonalnej i / lub afektywnej nadawcy w rodzajach zdarzeń typu III 3 (75 orzeczeń), nadawca informacji mentalnej i odbiorca informacji mentalnej w III 2 (23 orzeczenia).

Wyjątkowe są natomiast następujące funkcje:

użyczający i korzystający z użyczonej własności przy użycza komu,
goszczący i goszczony przy gości kogo i podejmuje kogo,

spadkobierca i spadkodawca przy *dziedziczy po kim, odziedzicza po kim,*
windykujący i posiadacz własności windykowanej przy *rewindykuje od kogo i windykuje od kogo.*

Wyróżnione funkcje argumentów osobowych są w większości funkcjami **złożonymi**, w które wbudowane są różne funkcje **składnikowe**. Dotyczy to zwłaszcza funkcji argumentów w zdarzeniach typu II – VII, np. w funkcję złożoną Sprnakł (sprawcy zdarzenia przez nakłanianie) wbudowane są funkcje podmiotu wolicjonalnego, podmiotu mentalnego i nadawcy informacji. Ta ostatnia z kolei zawiera m.in. funkcję **agensa** – nadawanie informacji jest zawsze związane z określoną aktywnością fizyczną: „(...) na płaszczyźnie zdarzeń fizycznych **nadawca** jest argumentem z podzbioru zbioru **agensów**, a odbiorca – argumentem z podzbioru zbioru **patiensów**” [A. Otfinowski, 1986, s. 48]. Pewnym uproszczeniem jest sprowadzenie funkcji argumentów osobowych w zdarzeniach typu I do funkcji **agensa** i **patiensa**. Same w sobie nie są te funkcje złożone, lecz **składnikowe**, współwystępujące w omawianych zdarzeniach z innymi funkcjami składnikowymi. Funkcja **agensa** współwystępuje z funkcją podmiotu mentalnego i wolicjonalnego, a w I 4, I 5 – także podmiotu afektywnego. Dotyczy to w wielu wypadkach także i funkcji **patiensa**, z którym prócz tego współwystępuje np. funkcja podmiotu dolegliwości fizycznej (I 1 a – *biczuje, torturuje*). Funkcje: **agens** – **patiens** należy więc pojmować nie jako złożone, ale jako **dominujące** (najbardziej charakterystyczne) wśród innych współwystępujących funkcji składnikowych w omawianym typie zdarzeń. Wyjątek stanowi złożona funkcja **agensa** i **patiensa** zarazem (Ag, Pa) w I 1 c i I 5.

Widać tu analogię do planu wyrażania, gdzie wśród 32 form wykładników argumentu osobowego (pomijając wyłączną formę mianownika dla wykładnika jednego z dwu argumentów osobowych) dominuje **biernik** (przy 415 z 836 orzeczeń, co stanowi 49,6%) oraz w dużo mniejszym stopniu **celownik** (przy 149 orzeczeniach = 17,8%) i **narzędnik** z przyimkiem **z** (przy 103 orzeczeniach = 12,3%).

Rozwiązanie skrótów

Ag	- agens
Aśr	- argumentowy środek realizacji
Częstj	- częstujący
Częstn	- częstowany
Dost	- dostawca

dys	- dysjunkcja
Dzierż(k)	- dzierżawiący komu
Dzierż(od)	- dzierżawiący od kogo
ESZ	- elementarna struktura zdaniowa
Goszcz	- goszczący
Goszczn	- goszczony
Konw	- konwiwens
Konwnd	- konwiwens w relacji niesymetrycznej, stojący wyżej w hierarchii społecznej
Konwpd	- konwiwens w relacji niesymetrycznej, stojący niżej w hierarchii społecznej
Konwsym	- konwiwens w relacji symetrycznej
Korzużyczn	- korzystający z użyczanej własności
Kupj	- kupujący
Msjp	- Mały słownik języka polskiego
Nadi	- nadawca informacji
Nadimen	- nadawca informacji mentalnej
Nadipost	- nadawca informacji o swojej postawie wolicjonalnej i/lub afektywnej względem odbiorcy
Nadiwol	- nadawca informacji wolicjonalnej
Obdj	- Obdarowujący
Obdn	- obdarowany
Odb	- odbiorca
Odbi	- odbiorca informacji
Odbimen	- odbiorca informacji mentalnej
Odbipost	- odbiorca informacji o postawie wolicjonalnej i/lub afektywnej nadawcy
Odbiwol	- odbiorca informacji wolicjonalnej
Odwj	- odwiedzający
Odwn	- odwiedzany
Ograbj	- ograbiający
Ograbn	- ograbiany
Okradj	- okradający
Okradn	- okradany
Pa	- patiens
Part	- partycypant
Partnakł	- partycypant zdarzenia, do którego został nakłoniony
Partumożl/ułatw	- partycypant zdarzenia, którego realizację mu umożliwiono/ułatwiono
Partwol	- partycypant zdarzenia powstałego przez samo wyrażenie woli „sprawcy”

Partwym	- partycypant wymuszonego zdarzenia
Pdaferot	- podmiot przeżycia afektywnego o podłożu erotycznym
Poswłwindn	- posiadacz własności windykowanej
Pożb	- Pożyczkobiorca
Pożd	- pożyczkodawca
Przdaferot	- przedmiot przeżycia afektywnego o podłożu erotycznym
Sfjp	- Słownik frazeologiczny języka polskiego
SjpD	- Słownik języka polskiego pod red. W. Doroszewskiego
SjpSz	- Słownik języka polskiego pod red. M. Szymczaka
Spadkb	- spadkobierca
Spadkd	- spadkodawca
Spp	- Słownik poprawnej polszczyzny
Spr	- sprawca
Sprnakł	- sprawca zdarzenia przez nakłanianie
Sprumożł/ułatw	- sprawca zdarzenia przez umożliwianie/ułatwianie
Sprwol	- sprawca zdarzenia przez samo wyrażenie woli
Sprwym	- sprawca zdarzenia przez wymuszenie
Sprzedj	- sprzedający
Ssg	- Słownik syntaktyczno-generatywny czasowników polskich
Swjpw	- Słownik współczesnego języka polskiego
Usłb	- usługobiorca
Usłd	- usługodawca
Uwłj	- uwłaszczający
Uwłn	- uwłaszczony
Użyczj	- użyczający
Windj	- windykujący
Wykorzj	- wykorzystujący
Wykorzn	- wykorzystywany
Wynaj(k)	- wynajmujący komu
Wynaj(od)	- wynajmujący od kogo
Wywłj	- wywłaszczający
Wywłn	- wywłaszczany

SPIS ORZECZEŃ

Przy każdym orzeczeniu podano formę wykładnika II argumentu oraz typ relacji interpersonalnej pomiędzy argumentami; skrót „dys.” oznacza wykładnik dysjunktywny. Mamy więc kolejność:

A - liczba porządkowa

B - orzeczenie z definicją

C - funkcja argumentu z wykładnikiem w mianowniku

D - funkcja argumentu z wykładnikiem w innym przypadku

E - rodzaj zdarzenia

A	B	C	D	E
1.	adoptował „uznał cudze dziecko za swoje”,	Sprwol	b Partwol	II 4
2.	adoruje „uzewnętrznia uczucia (uwielbienia, czci) wobec kogo w jego obecności”,	Nadipost	b Odbipost	III 3
3.	akompaniuje „towarzyszy na instrumencie głównej partii melodycznej”,	Sprumożł/ ułatw	c Partumożł/ ułatw	II 3
4.	alienuje „przenosi prawo własności na inną osobę”,	Uwlj	b (na) Uwlń	VI 2
5.	alimentuje „płaci komu alimenty”,	Dost	b Odb	VII 3
6.	alkoholizuje „podaje komu alkohol w zbyt dużej ilości”,	Sprnakł	b Partnakł	II 2
7.	aplikuje „praktykuje po studiach prawniczych u kogo, przygotowując się do pełnienia funkcji sędziego, prokuratora, adwokata itp.”,	Nadimen	d (u) : msc (przy) Odbimen	III 2
8.	aprowiduje – zaaprowidował „zaopatruje – zaopatrzył kogo w artykuły pierwszej potrzeby”,	Dost	b Odb	VII 3
9.	aresztuje (ndk) – aresztował (dk) : zaaresztował „osadza – osadził przestępcę w więzieniu”,	Sprwym	b Partwym	II 1
10.	asygnuje – wyasygnował „przeznacza – przeznaczył określoną sumę pieniężną dla kogo”,	Dost	c : d (dla) Odb	VII 3
11.	bałamuci – zbałamucił „kokietując pozyskuje – pozyskał czyje względy”,	Nadipost	b Odbipost	III 3

12.	beatyfikuje (ndk) – beatyfikował (dk) „uznaje – uznał kogo za osobę błogosławioną, zezwalając tym samym na jej kult w społeczności katolickiej”,	Sprwol	b Partwol	II 4
13.	biczuje – ubiczował „bije – zbił kogo biczem, rzemieniem w celu zadania bólu fizycznego jako kary cielesnej lub umartwienia ascetycznego”,	Ag	b, msc (po) dys Pa	I 1 a
14.	bierzmuje „udziela sakramentu bierzmowania przez namaszczenie krzyżmem na czole”,	Sprwol	b Partwol	II 4
15.	bije się „pojedyнкуje się”,	Ag	n (z) Pa	I 1 cb)
16.	błogosławi – pobłogosławił „udziela – udzielił błogosławieństwa”,	Nadipost	c : b Odbipost	III 3
17.	boksuje I „bije kogo pięściami”,	Ag	b Pa	I 1 a
18.	boksuje II „walczy na pięści według reguł boks”,	Ag	n (z) Pa	I 2
19.	boksuje się „jest czym partnerem w walce na pięści”,	Ag	n (z) Pa	I 2
20.	brata się – zbratał się „wchodzi – wszedł z kim w bliższe, braterskie stosunki”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1 a
21.	buchnął I pot. „pocałował w rękę”,	Nadipost	b, b (w) dys Odbipost	III 3
22.	buchnął II pot. „ukradł”,	Okradj	c Okradn	VI 6 a
23.	buja się uczn. „podkochuje się w kim”,	Pdaferot	msc (w) Przdaferot	V
24.	całuje się – pocałował się : ucałował się „całuje – pocałował kogo i jest – został nawzajem pocałowany”,	Ag	n (z) Pa	I 5
25.	capnął I „ukradł co komu”,	Okradj	c Okradn	VI 6 a
26.	capnął II przen. „schwytał kogo w celu egzekwowania czego”,	Sprwym	b Partwym	II 1
27.	ceduje – scedował „przekazuje – przekazał swoje prawa do czego na inną osobę (na mocy aktu prawnego)”,	Uwlj	c : b (na) Uwln	VI 2

28.	centruje – scentrował : zacentrował sport. „przekazuje – przekazał piłkę ze skrzydła napadu do gracza na środku boiska”,	Dost	c : d (do) Odb	VII 1 b
29.	chapnął posp. „ukradł”,	Okradj	c Okradn	VI 6 a
30.	chowa pot. „wychowuje”,	Ag	b Pa	I 6
31.	chrzci I – ochrzcił I „udziela – udzielił chrztu”,	Sprwol	b Partwol	II 4
32.	chrzci II – ochrzcił II „daje – dał ochrzcić”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
33.	cuci „przywraca kogo do przytomności”,	Ag	b Pa	I 3
34.	cudzołoży przest. „ma stosunek płciowy z cudzą żoną lub cudzym mężem”,	Ag	n (z) Pa	I 4
35.	cywilizuje – ucywilizował „wprowadza – wprowadził cywilizację”,	Nadimen	b Odbimen	III 2
36.	czapkuję „kłania się komu w sposób czołobitny”,	Nadipost	c : n (przed) Odbipost	III 3
37.	czepi „w ludowym obrzędzie weselnym wkłada pannie młodej na głowę czepek, noszony przez męzatki”,	Ag	b Pa	I 7
38.	częstuje – poczęstował „dzieli się – podzielił się z kim czym do jedzenia, picia, palenia przez uprzejmość”,	Częstj	b Częstn	IV 2 b
39.	czołga się „poniża się przed kim”,	Nadipost	n (przed) Odbipost	III 3
40.	czuli się „okazuje komu czułość”,	Nadipost	d (do) Odbipost	III 3
41.	daruje – darował „daje – dał co komu w prezencie”,	Obdj	c Obdn	VI 1
42.	dedykuje (ndk) – dedykował (dk) : zadedykował „poświęca – poświęcił komu jakiś przedmiot”,	Nadipost	c Odbipost	III 3
43.	deklaruje się (ndk) – deklarował się (dk) daw. „prosi – poprosił oficjalnie o rękę kobiety”,	Nadiwol	c Odbiwol	III 1a
44.	demilitaryzuje – zdemilitaryzował „czyni – uczynił kogo bezbronnym przez odebranie broni”,	Sprwym	b Partwym	II 1

45.	demobilizuje – zdemobilizował „zwalnia – zwolnił z wojska żołnierzy odbywających służbę”,	Sprwol	b Partwol	II 4
46.	deportuje „stosuje wobec kogo karę przymusowego wywozu do innego miejsca pobytu”,	Sprwym	b Partwym	II 1
47.	dializuje – zdializował „poddaje – poddał pacjenta zabiegowi dializy”,	Ag	b Pa	I 3
48.	dmuchnął „ukradł”,	Okradj	c Okradn	VI 6 a
49.	docucił „przywrócił do przytomności”,	Ag	b Pa	I 3
50.	dodzwania się – dodzwonił się „uzyskuje – uzyskał kontakt na skutek dzwonienia”,	Nadi	d (do) Odbi	III 4
51.	doi – wydoił przen., posp. „wyłudza – wyłudził pieniądze”,	Wykorzj	b : d(od) : d(z) Wykorzn	VI 6 c
52.	domeldowuje się – domeldował się „melduje się – zameldował się w lokalu, w którym są już zameldowane inne osoby”,	Sprwol	d (do) Partwol	II 4
53.	donosiła „przebyła ciężą pomimo zagrożenia”,	Ag	b Pa	I 6
54.	dopożycza I – dopożyczył I „dodatkowo pożyczka – pożyczyl od kogo : u kogo”,	Pożb	d (od : u) Pożd	VI 7 c
55.	dopożycza II – dopożyczył II „dodatkowo pożyczka – pożyczyl komu”,	Pożd	c Pożb	VI 7 c
56.	dorecza – doreczył „dostarcza – dostarczył komu do rąk przesyłkę”,	Dost	c Odb	VII 1 b
57.	dosiada się – dosiadł się „siada – siadł przy kim”,	Nadipost	d (do) Odbipost	III 3
58.	dostawia – dostawił „przyprawdza – przyprowadził pod strażą”,	Sprwym	b Partwym	II 1
59.	dostawia się – dostawił się posp. „zaczepia – zaczepił kobietę”,	Nadipost	d (do) Odbipost	III 3
60.	dośrodkowuje – dośrodkował sport. „podaje – podał piłkę do gracza na środku boiska”,	Dost	c : d (do) Odb	VII 1 b
61.	dotelefonował się „po wielu próbach uzyskał połączenie telefoniczne”,	Nadi	d (do) Odbi	III 4

62.	dowodzi „przewodzi w grupie”,	Nadiwol	n Odbiwol	III 1 b
63.	dozbraja – dozbroił „uzupełnia – uzupełnił uzbrojenie”,	Dost	b Odb	VII 2 b
64.	durzy się „podkocha się w kim”,	Pdaferot	msc (w) Przdaferot	V
65.	dyga – dygnęła „kłania się – ukłoniła się robiąc dyg”,	Nadipost	c : n (przed) Odbipost	III 3
66.	dyryguje „kieruje zespołowym wykonaniem utworu muzycznego”,	Nadiwol	n Odbiwol	III 1 b
67.	dziedziczy „otrzymuje co w spadku”,	Spadkb	msc (po) Spadkd	VI 3
68.	dzierżawi I „bierze od kogo w dzierżawę”,	Dzierż(od)	d (od) Dzierż(k)	VI 7 a
69.	dzierżawi II „daje co komu w dzierżawę”,	Dzierż(k)	c Dzierż(od)	VI 7 a
70.	dziesiątkuje – dziesiątkował „zabija – zabił co dziesiątą osobę”,	Ag	b Pa	I 1 ba)
71.	dzwoni „telefonuje”,	Nadi	d (do) Odbi	III 4
72.	eksmituje (ndk) – eksmitował (dk) : wyeksmitował „pozbawia – pozbawił kogo lokalu, nieruchomości na mocy aktu prawnego”,	Sprwym	b Partwym	II 1
73.	ekspatriuje (ndk) – ekspatriował (dk) „usuwa – usunął kogo przymusowo poza granice kraju”,	Sprwym	b Partwym	II 1
74.	ekspediuje „obsługuje klientów w sklepie, sprzedając im towary”,	Sprzedj	b Kupj	VI 8 a
75.	eksterminuje „dokonuje masowej zagłady określonej grupy ludności”,	Ag	b Pa	I 1 ba)
76.	emabluje „(zwykle o mężczyznach) otacza kobietę szczególnymi względami”,	Nadipost	b Odbipost	III 3
77.	eskortuje „towarzyszy komu w drodze dla ochrony lub jako straż honorowa ”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
78.	fagasuje „schlebia komu”,	Nadipost	c Odbipost	III 3
79.	fasuje I – wyfasował I wojsk. „wydaje – wydał co komu z magazynu”,	Dost	c Odb	VII 1 b
80.	fasuje II – wyfasował II wojsk. „pobiera – pobrał co z magazynu”,	Odb	d (od : u) Dost	VII 1 b

81.	fauluje – sfaulował „styka się – zetknął się z przeciwnikiem w sposób przekraczający przepisy gry”,	Ag	b Pa	I 2
82.	fechtuje się „ćwiczy się w szermierce”,	Ag	n (z) Pa	I 2
83.	flankuje „oskrzydla wojsko nieprzyjaciela”,	Sprwym	b Partwym	II 1
84.	fleszuje „(w szermierce) błyskawicznie atakuje”,	Ag	b, b (w) dys Pa	I 2
85.	flirtuje „prowadzi z osobą przeciwnej płci zalotną rozmowę”,	Nadipost / Odbipost	n (z) Nadipost / Odbipost	III 3
86.	gazuje „(o hitlerowcach) uśmierca ludzi w komorach gazowych w okresie II wojny światowej”,	Ag	b Pa	I 1bba)
87.	gilotynuje – zgilotynował „wykonuje – wykonał na kim wyrok śmierci, ścinając głowę gilotyną”,	Ag	b Pa	I 1bba)
88.	godzi się – pogodził się „dochodzi – doszedł z kim do porozumienia”,	Nadipost / Odbipost	n (z) Nadipost / Odbipost	III 3
89.	goli przen., pot. „pozbawia kogo pieniędzy w sposób nieuczciwy”,	Wykorzj	b Wykorzn	VI 6 c
90.	gości „zajmuje się kim u siebie przez pewien czas, częstując jedzeniem, pićiem”,	Goszcz	b Goszczn	IV 2 b
91.	grabi „zabiera komu siłą jego własność”,	Ograbj	c : b Ograbn	VI 6 b
92.	gromi książk. „zadaje klęskę w walce”,	Ag	b Pa	I 1 c a)
93.	gwałci – zgwałcił „zmusza – zmusił kobietę siłą do stosunku płciowego”,	Ag	b Pa	I 4
94.	gwizdnął „ukradł”,	Okradj	c Okradn	VI 6 a
95.	handluje „wymienia z kim towar na pieniądze”,	Sprzedj	n (z) Kupj	VI 8 a
96.	hołduje hist. „składa hołd poddańczy”,	Nadipost	c Odbipost	III 3
97.	hołubi „otacza troskliwą opieką”,	Nadipost	b Odbipost	III 3
98.	honoruje książk. „okazuje komu honor, cześć”,	Nadipost	b Odbipost	III 3

99.	internuje I (ndk) – internował I (dk) „rozbraja – rozbroił i osadza – osadził w specjalnym obozie żołnierzy walczących państw, którzy przekroczyli granicę państwa neutralnego”,	Sprwym	b Partwym	II 1
100.	internuje II (ndk) – internował II (dk) „umieszcza – umieścił przymusowo w wyznaczonym miejscu odosobnienia osoby podejrzane politycznie”,	Sprwym	b Partwym	II 1
101.	intronizuje (ndk) – intronizował (dk) „wynosi – wyniósł na tron królewski”,	Sprwol	b Partwol	II 4
102.	inwigiluje „sprawuje nad kim tajny nadzór”,	Nadi	b Odbi	III 4
103.	jedna się „godzi się z kim”,	Nadipost / Odbipost	n (z) Nadipost / Odbipost	III 3
104.	kamieniuje – ukamienował „uśmierca – uśmiercił kogo przez obrzucanie go kamieniami (w średniowieczu i starożytności)”,	Ag	b Pa	I 1bba)
105.	kanonizuje (ndk) – kanonizował (dk) „uroczyście uznaje – uznał osobę zmarłą za świętą, zezwalając na jej kult w społeczności katolickiej”,	Sprwol	b Partwol	II 4
106.	kapituluje (ndk) – kapitulował (dk) : skapitulował „poddaje się – poddał się nieprzyjacielowi”,	Nadiwol	n (przed) Odbiwol	III 1 a
107.	katechizuje „przekazuje komu wiedzę dotyczącą zasad wiary chrześcijańskiej”,	Nadimen	b Odbimen	III 2
108.	kibicuje „obserwując wydarzenie (sportowe), dopinguje osoby biorące w nim udział”,	Nadipost	c Odbipost	III 3
109.	klinczuje „(o zawodnikach bokserskich): stosuje klincz w czasie walki”,	Ag	b Pa	I 2
110.	kłania się – ukłonił się „przekazuje – przekazał komu ukłonem pозdrowienia, wyrazy szacunku”,	Nadipost	c Odbipost	III 3
111.	knebluje – zakneblował „wtyka – wetknął komu w usta knebel, aby uniemożliwić wydobyć głosu”,	Ag	c, b dys Pa	I 1 d
112.	kocha się „jest w kim zakochany”,	Pdaferot	msc (w) Przdaferot	V

113.	kocuje „zawija chorego w suche, ogrzane prześcieradło i koc w celu wywołania silnych potów”,	Ag	b Pa	I 3
114.	kolaboruje „współpracuje z nie popieraną przez większość społeczeństwa władzą, zwłaszcza okupacyjną”,	Konwprd	n (z) Konwnd	IV 2 a
115.	koleguje „kontaktuje się z kim na stopie koleżeńskiej”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1 a
116.	koleguje się „kontaktuje się z kim na stopie koleżeńskiej”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1 a
117.	kolokuje hist. „lokuje kogo jako wierzyciela wspólnie z innymi wierzycielami na części majątku dłużnika”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
118.	kołysze „powtarzając rytmiczny i monotony ruch wahadłowy uspokaja (dziecko)”,	Ag	b Pa	I 6
119.	komenderuje pot. „narzuca komu swoją wolę”,	Nadiwol	n Odbiwol	III 1 b
120.	komunikuje „udziela komunii”,	Dost	b Odb	VII 1 a
121.	konfirmuje „przyjmuje do gminy protestanckiej”,	Sprwol	b Partwol	II 4
122.	konfiskuje – skonfiskował „wywłaszcza – wywłaszczył osobę prywatną z całego lub z części majątku na rzecz państwa (bez odszkodowania)”,	Wywłj	c Wywłn	VI 4
123.	konsekuje „udziela święceń biskupich”,	Sprwol	b Partwol	II 4
124.	kontaktuje się – skontaktował się „nawiązuje – nawiązał z kim kontakt”,	Nadi	n (z) Odbi	III 4
125.	kontruje – skontrował „w boksie: odpowiada – odpowiedział ciosem na cios przeciwnika”,	Ag	b Pa	I 2
126.	koresponduje „utrzymuje z kim kontakt listowny”,	Nadi	n (z) Odbi	III 4
127.	koronuje – ukoronował „uroczyście wkłada – włożył koronę na głowę nowo obranego monarchy (lub papieża)”,	Sprwol	b Partwol	II 4
128.	koszaruje – skoszarował „umieszcza - umieścił (żołnierzy) w koszarach”,	Sprwym	b Partwym	II 1

129.	kradnie – skradł : ukradł „zabiera – zabrał komu własność bez wiedzy i zgody jej właściciela”,	Okradj	c Okradn	VI 6 a
130.	kryje sport. „w piłce nożnej, hokeju itp.: pilnuje przeciwnika”,	Ag	b Pa	I 2
131.	krzyżuje – ukrzyżował „zadaje – zadał komu śmierć przybijając do krzyża”,	Ag	b Pa	I 1bba)
132.	kształci – wykształcił „przekazuje – przekazał komu pewien zasób wiedzy”,	Nadimen	b Odbimen	III 2
133.	kuma się – pokumał się : skumał się „wchodzi – wszedł z kim w porozumienie”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1 b
134.	kupuje – kupił „otrzymuje – otrzymał od kogo towar za pewną kwotę”,	Kupj	d (od : u) Sprzedj	VI 8 a
135.	kwateruje przestarz. „przydziela komu kwaterę”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
136.	legitymuje – wylegitymował „sprawdza – sprawdził urzędowo czyj dokument osobisty w celu stwierdzenia tożsamości lub odpowiednich uprawnień”,	Sprwym	b Partwym	II 1
137.	legitymuje się I – wylegitymował się I „przedstawia – przedstawił komu na <u>żądanie</u> dowód tożsamości lub odpowiednich uprawnień”,	Partwym	c : d (wobec) : n (przed) Sprwym	II 1
138.	legitymuje się II – wylegitymował się II „przedstawia – przedstawił komu dowód tożsamości lub odpowiednich uprawnień”,	Dost	c : d (wobec) : n (przed) Odb	VII 1 a
139.	leje się „bije się z kim”,	Ag	n (z) Pa	I 1 c
140.	licytuje – zlicytował „dokonuje – dokonał publicznej, najczęściej przymusowej, sprzedaży rzeczy będących zazwyczaj własnością dłużnika”,	Wywłj	c : b Wywłn	VI 4
141.	likwiduje – zlikwidował „uśmierca – uśmiercił”,	Ag	b Pa	I 1 ba)
142.	linczuje – zlinczował „dopuszcza się – dopuścił się na kim samosądu”,	Ag	b Pa	I 1 ba)

143.	lizusuje „nadskakuje komu, zwłaszcza wyżej postawionemu, dla pozyskania jego względów”,	Nadipost	c Odbipost	III 3
144.	liże się I pot. „zabiega uniżenie o czyje względy”,	Nadipost	c Odbipost	III 3
145.	liże się II pot. „całuje się, zwłaszcza publicznie”,	Ag	n (z) Pa	I 4
146.	lula pot. „kołysze dziecko (zwykle przy usypianiu)”,	Ag	b Pa	I 6
147.	luzuje : zluzuje – zluzował „zmienia – zmienił kogo (na warcie, w pracy)”,	Konwsym I	b Konwsym II	IV 1 b
148.	łasi się przen. „o ludziach: przymila się do kogo”,	Nadipost	c : d (do) Odbipost	III 3
149.	łączy się – połączył się „uzyskuje – uzyskał połączenie telefoniczne”,	Nadi	n (z) Odbi	III 4
150.	łupi – złupił „siłą zabiera – zabrał komu mienie”,	Ograbj	b Ograbn	VI 6 b
151.	maca posp. „dotyka kogo w sposób lubieżny”,	Ag	b Pa	I 4
152.	macha „informuje kogo o swojej obecności gestami”,	Nadi	d (do) Odbi	III 4
153.	masakruje – zmasakrował „morduje–zamordował w bestialski sposób”,	Ag	b Pa	I 1 ba)
154.	matkuje „zastępuje komu matkę”,	Nadipost	c Odbipost	III 3
155.	melduje – zameldował „wpisuje – wpisał czyje nazwisko do książki meldunkowej”,	Sprwol	b Partwol	II 4
156.	mierzy się – zmierzył się „walczy – stoczył walkę z kim”,	Ag	n (z) Pa	I 2
157.	migdali się „czuli się z kim”,	Nadipost	n (z) Odbipost	III 3
158.	mobilizuje – zmobilizował „powołuje – powołał rezerwistów do czynnej służby wojskowej”,	Sprwol	b Partwol	II 4
159.	morduje – zamordował „pozbawia – pozbawił kogo życia”,	Ag	b Pa	I 1 ba)
160.	munduruje – umundurował „wyposaża – wyposażył w mundur”,	Dost	b Odb	VII 2 b
161.	mustruje – zamustrował „angażuje – zaangażował kogo jako członka załogi okrętowej”,	Sprwol	b Partwol	II 4
162.	musztruje „uczy musztry”,	Nadimen	b Odbimen	III 2

163.	nadskakuje „narzuca się komu z uprzejmościami z interesownych pobudek”,	Nadipost	c Odbipost	III 3
164.	namaszcza – namaścił rel. „naznacza – naznaczył poświęconym olejem podczas udzielania sakramentów”,	Sprwol	b Partwol	II 4
165.	napomadował „nasmarował czyje włosy pomadą”,	Ag	c, b dys Pa	I 8
166.	napożyczał I „pożyczył co wielokrotnie od kogo”,	Pożb	d (od) Pożd	VI 7 c
167.	napożyczał II „pożyczył co komu wielokrotnie”,	Pożd	c Pożb	VI 7 c
168.	nawyludzał „wiele razy co wyludził”,	Wykorzj	d (od) Wykorzn	VI 6 c
169.	niańczy „opiekuje się kim, zwykle małym dzieckiem”,	Ag	b Pa	I 6
170.	nokautuje – znokautował sport. „w boksie: czyni – uczynił przeciwnika niezdolnym do dalszej walki przez zadanie decydującego ciosu”,	Ag	b Pa	I 2
171.	obdarowuje – obdarował „daje – dał komu co w prezencie”,	Obdj	b Obdn	VI 1
172.	obdarza – obdarzył „daje – dał komu co w prezencie”,	Obdj	b Obdn	VI 1
173.	objada – objadł „je – zjadł czyje pożywienie”,	Wykorzj	b Wykorzn	VI 6 c
174.	obłupił „siłą zabrał komu mienie”,	Ograbj	b Ograbn	VI 6 b
175.	obrabowuje–obrabował „siłą zabiera–zabrał komu jego własność”,	Ograbj	b Ograbn	VI 6 b
176.	obrzezuje I – obrzezał I „dokonuje – dokonał operacji obcięcia części napletka w celach leczniczych”,	Ag	b Pa	I 3
177.	obrzezuje II – obrzezał II „sprawia–sprawił, że ktoś zostaje – został poddany rytualnemu obrzezaniu”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
178.	obspawia – obspawił pot. „zaopatruje – zaopatrzył kogo w najniezbędniejsze rzeczy”,	Obdj	b Obdn	VI 1
179.	obstalowuje : staluje – obstalował „składa – złożył zamówienie na co”,	Usłb	d (u) Usłd	VI 8 b

180.	obtańcowuje – obtańcował przestarz. „zwykle o mężczyznach: tańczy – zatańczył wiele tańców z jedną partnerką lub kolejno z wieloma partnerkami”,	Ag	b Pa	I 7
181.	obuwa I – obuł I „wkłada – włożył komu buty na nogi”,	Ag	b Pa	I 6
182.	obuwa II – obuł II „zaopatruje – zaopatrzył kogo w obuwie”,	Obdj	b Obdn	VI 1
183.	ochrzcił I – zob. chrzci I			
184.	ochrzcił II – zob. chrzci II			
185.	oczepia – oczepił „w ludowym obrzędzie weselnym wkłada – włożył pannie młodej na głowę czepiec, noszony przez mężatki”,	Ag	b Pa	I 7
186.	odbija – odbił „uwalnia – uwolnił kogo trzymanego w niewoli”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
187.	oddaje się – oddała się pot. „o kobiecie : ma – miała stosunek płciowy z mężczyzną”,	Ag	c Pa	I 4
188.	odeskortował „odprowadził pod eskortą dla ochrony lub jako straż honorowa”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
189.	odholował żart. „odprowadził kogo (zwykle nietrzeźwego) do domu”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
190.	odkłania się – odkłonił się „odpowiada – odpowiedział ukłonem na czyje wyrazy szacunku”,	Nadipost	c Odbipost	III 3
191.	odkochuje się – odkochał się „przestaje – przestał kochać się w kim”,	Pdaferot	msc (w) Przdaferot	V
192.	odkupuje I – odkupił I „kupuje – kupił od kogo to, co on poprzednio nabył dla siebie”,	Kupj	d (od) Sprzedj	VI 8 a
193.	odkupuje II – odkupił II „odzyskuje– odzyskał co przez kupno”,	Kupj	d (od) Sprzedj	VI 8 a
194.	odkupuje III – odkupił III „wynagradza – wynagrodził komu stratę czego, kupując mu przedmiot równy wartością zgubionemu lub zniszczonemu”,	Kupj	c Sprzedj	VI 8 a

195.	odnajmuje I – odnajął I „bierze – wziął w użytkowanie (zwykle część czyjego mieszkania) pokój, lokal itp. za wynagrodzeniem”,	Wynaj(od)	d (od : u) Wynaj(k)	VI 7 b
196.	odnajmuje II – odnajął II „odstępuje – odstąpił komu co (zwykle część własnego domu lub mieszkania) na zasadzie najmu”,	Wynaj(k)	c Wynaj(od)	VI 7 b
197.	odpala – odpalił gw. miej. „dzieli się – podzielił się z kim czym”,	Obdj	c Obdn	VI 1
198.	odpisuje – odpisał „zrzeka się – zrzekł się na piśmie swoich praw do czego na korzyść innej osoby”,	Uwj	c Uwłn	VI 2
199.	odprasza – odprosił „odwołuje - odwołał zaproszenie”,	Nadiwol	b Odbiwol	III 1 a
200.	odprowadza – odprowadził „towarzyszy – towarzyszył komu do określonego miejsca”,	Sprumozł/ ułatw	b Partumozł/ ułatw	II 3
201.	odprzedaje – odprzedał „sprzedaje – sprzedał komu coś uprzednio kupionego”,	Sprzedj	c Kupj	VI 8 a
202.	odsalutował „odpowiedział salutowaniem na salutowanie”,	Nadipost	c Odbipost	III 3
203.	odsprzedaje – odsprzedał „sprzedaje – sprzedał komu coś uprzednio kupionego”,	Sprzedj	c Kupj	VI 8 a
204.	odstępuje I – odstąpił I „zrzeka się – zrzekł się czego na czyjąś korzyść”,	Obdj	c Obdn	VI 1
205.	odstępuje II – odstąpił II przestarz. „zostawia – zostawił kogo samego, bez pomocy”,	Sprwol	b Partwol	II 4
206.	odstrzeliwuje się – odstrzelił się „odpowiada – odpowiedział strzałami na strzały przeciwnika”,	Ag	c Pa	I 1 c
207.	odwala – odwalił posp. „przepisuje – przepisał od kogo (zwykle w odniesieniu do uczniów)”,	Odbimen	d (od) Nadimen	III 2
208.	odwiedza – odwiedził „przybywa – przybył do kogo na krótko w celach towarzyskich”,	Odwj	b Odwn	IV 2 b
209.	odziedzicza – odziedziczył otrzymuje – otrzymał co w spadku po kim”,	Spadkb	msc (po) Spadkd	VI 3

210.	odziera – odarł „siłą łupi – złupił kogo”,	Ograbj	b Ograbn	VI 6 b
211.	odziewa I – odział I „ubiera – ubrał kogo w co, (przestarz.) czym”,	Ag	b Pa	I 6
212.	odziewa II – odział II „sprawia – sprawił komu ubranie”,	Obdj	b Obdn	VI 1
213.	ograbia – ograbił „zabiera – zabrał komu przemocą, bezprawnie jego własność”,	Ograbj	b Ograbn	VI 6 b
214.	ojcuje „troszczy się o kogo jak ojciec”,	Nadipost	c Odbipost	III 3
215.	okrada – okradł „zabiera – zabrał komu własność bez jego zgody i wiedzy”,	Okradj	b Okradn	VI 6 a
216.	okrętuje I „umieszcza kogo jako pasażera na statku”,	Sprwol	b Partwol	II 4
217.	okrętuje II „wpisuje kogo w skład załogi statku”,	Sprwol	b Partwol	II 4
218.	opala – opalił pot. „wypala – wypalił komu papierosy, cygara, tytoń”,	Wykorzj	b Wykorzn	VI 6 c
219.	opiera – oprął „pierze – wyprał komu bieliznę”,	Usłd	b Usłb	VI 8 b
220.	oprowadza – oprowadził „prowadząc kogo z miejsca na miejsce pokazuje – pokazał co”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3
221.	osiedla – osiedlił „umożliwia – umożliwił komu zamieszkanie gdzieś”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3
222.	oskalpował – zob. skalpuje			
223.	oskrzydla – oskrzydlił „wykonuje – wykonał manewr strategiczny polegający na okrążeniu wojsk, zachodząc nieprzyjaciela od skrzydeł, z boków”,	Sprwym	b Partwym	II 1
224.	oświadcza się – oświadczył się „prosi – poprosił oficjalnie o rękę kobiety”,	Nadiwol	c Odbiwol	III 1a
225.	ożenił się – zob. żeni się			
226.	pasżytuje „o człowieku: żyje cudzym kosztem”,	Wykorzj	msc (na) Wykorzn	VI 6c
227.	pełza przen. „zachowuje się w sposób uniżony”,	Nadipost	n (przed) Odbipost	III 3
228.	piastuje książk. „troszczy się o dziecko”,	Ag	b Pa	I 6

229.	pilotuje „oprowadza kogo (gościa, turystę lub grupę turystów) po jakimś terenie”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
230.	plombuje – zaplombował „wypełnia – wypełnił plombą ubytki w zębach”,	Ag	c, b dys Pa	I 3
231.	plącze się „poniża się przed kim”,	Nadipost	d (wobec) : n (przed) Odbipost	III 3
232.	poaresztował „osadził kolejno wiele osób w więzieniu”,	Sprwym	b Partwym	II 1
233.	pobiera się – pobrał się „łączy – połączył się z osobą innej płci w parę małżeńską”,	Sprwol / Partwol	n(z) Sprwol / Partwol	II 4
234.	pobłogosławił – zob. błogosławi			
235.	pobratał się „wszedł z kim w bliższe, braterskie stosunki”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1a
236.	pobujał się uczn. „podkochiwał się w kim przez pewien czas”,	Pdaferot	msc (w) Przdaferot	V
237.	pocałował się – zob. całuje się			
238.	pochlebia – pochlebił „chwali – pochwalił kogo dla własnej korzyści”,	Nadipost	c Odbipost	III 3
239.	poczęstował – zob. częstuje			
240.	podarował „dał co komu w prezencie”,	Obdj	c Obdn	VI 1
241.	podbija – podbił „zwyciężywszy w walce, bierze – wziął pod swoją władzę”,	Ag	b Pa	I 1 ca)
242.	podchodzi – podszedł „postępuje – postąpił wobec kogo podstępnie”,	Nadipost	b Odbipost	III 3
243.	poddaje się – poddał się „uznaje się – uznał się za zwyciężonego w walce”,	Nadiwol	c Odbiwol	III 1 a
244.	podejmuje „przyjmuje kogo jako gościa”,	Częstj	b Częstn	IV 2 b
245.	podgrywa – podegrał karc. „w grze w karty: zagrywa – zagrał umożliwiając partnerowi lub przeciwnikowi wzięcie w dalszej rozgrywce nieprzewidzianej lewy”,	Nadimen	c Odbimen	III 2
246.	podkochuje się „czuje do osoby płci przeciwnej afekt (przeważnie krótki, mniej intensywny)”,	Pdaferot	msc (w) Przdaferot	V

247.	podkupuje I – podkupił I pot. „kupuje – kupił to, co chciał kupić kto inny, płacąc wyższą cenę”,	Kupj	c Sprzedj	VI 8 a
248.	podkupuje II – podkupił II pot. „zjednuje – zjednął sobie kogo łapówką”,	Sprnakł	b Partnakł	II 2
249.	podlizuje się – podlizął się „stara się – postarał się unieźnienie o czyje względy”,	Nadipost	c Odbipost	III 3
250.	podmywa – podmył „myje – umył komu pośladki, narządy płciowe”,	Ag	b Pa	I 6
251.	podnajmuje I – podnajął I „wyzierżawia – wydzierżawił co od : u kogo będącego najemcą”,	Wynaj(od)	d (od : u) Wynaj(k)	VI 7 b
252.	podnajmuje II – podnajął II „wyzierżawia – wydzierżawił co komu jako podnajemcy”,	Wynaj(k)	c Wynaj(od)	VI 7 b
253.	podrywa – poderwał pot. „o osobie przeciwnej płci: pozyskuje – pozyskał sobie czyje zainteresowanie i uczucie”,	Nadipost	b Odbipost	III 3
254.	podskubuje posp. „szczypie lubieżnie kobietę”,	Ag	b Pa	I 4
255.	poflirtował „spędził z osobą przeciwnej płci pewien czas na zalotnych rozmowach”,	Nadipost / Odbipost	n (z) Nadipost / Odbipost	III 3
256.	pogodził się – zob. godzi się			
257.	poi pot. „daje komu do picia napoje alkoholowe w dużej ilości”,	Sprnakł	b Partnakł	II 2
258.	pojednuje się – pojednał się „godzi się – pogodził się z kim”,	Nadipost / Odbipost	n (z) Nadipost / Odbipost	III 3
259.	pojedyнкуje się „walczy z kim na broń sieczną lub pistolety, tocząc pojedynek”,	Ag	n (z) Pa	I 1 cb)
260.	pokibicował „obserwując wydarzenie (sportowe), dopingował osoby biorące w nim udział”,	Nadipost	c Odbipost	III 3
261.	pokłonił się książk. „złożył ukłon, wyrażając komu swój szacunek”,	Nadipost	c Odbipost	III 3
262.	pokonfiskował „wywłaszczył osobę prywatną z całości lub części majątku na rzecz państwa (bez odszkodowania)”,	Wywłj	c Wywłn	VI 4

263.	pokradł „zabrał komu wiele rzeczy bez wiedzy i zgody właściciela”,	Okradj	c Okradn	VI 6 a
264.	pokształcił „dał wykształcenie wielu osobom”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
265.	pokumał się – zob. kuma się			
266.	policzkuje – spoliczkował „uderza – uderzył kogo w policzek chcąc celowo zadać ból”,	Ag	b Pa	I 1 a
267.	połączył się – zob. łączy się			
268.	pomordował „pozbawił życia wiele osób”,	Ag	b Pa	I 1 ba)
269.	poniańczył „spędził pewien czas na nianiażeniu kogo (zwykle dziecka)”,	Ag	b Pa	I 6
270.	poodbijał „uwolnił kolejno wiele osób trzymanyh w niewoli”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
271.	poodwiedzał „przybył kolejno do wielu na krótką wizytę w celach towarzyskich”,	Odwj	b Odwn	IV 2 b
272.	popoił pot. „spoił (alkoholem) jednego po drugim, wielu”,	Sprnakł	b Partnakł	II 2
273.	popożyczał I „pożyczył wiele czego od wielu osób”,	Pożb	d (od) Pożd	VI 7c
274.	popożyczał II „pożyczył wiele czego wielu osobom”,	Pożd	c Pożb	VI 7c
275.	poromansował „przeżył z osobą innej płci krótką przygodę miłosną”,	Nadipost / Odbipost	n (z) Nadipost / Odbipost	III 3
276.	porozbierał „zdjął ubranie kolejno z wielu osób”,	Ag	b Pa	I 6
277.	porozpożyczał „pożyczył wiele czego kolejno lub wielu osobom”,	Pożd	c Pożb	VI 7c
278.	porozsadał „wyznaczył miejsca do siedzenia większej liczbie osób”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
279.	porozstawiał „wyznaczył miejsca, stanowiska większej liczbie osób”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
280.	pospłacał „zapłacił tym, którym był dłużny”,	Dost	b Odb	VII 3
281.	pospolituje się – spospolitował się „obcuje – zaczął obcować z kim, kogo uważa – uważał za mniej godnego od siebie”,	Konwnd	n (z) Konwpd	IV 2a

282.	posprzedawał „dokonał transakcji handlowej z wieloma osobami dysponując większą ilością towaru”,	Sprzedj	c Kupj	VI 8a
283.	poślubia – poślubił „łączy się – połączył się z osobą innej płci w parę małżeńską”,	Sprwoi / Partwoi	b Sprwoi / Partwoi	II 4
284.	poufali się „traktuje kogo jak równego sobie”,	Konwnd	n (z) Konwpi	IV 2 a
285.	pourządzał pot. „urządził wiele osób”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3
286.	powiesił – zob. wieszka			
287.	powieszał „stracił wiele osób przez powieszenie”,	Ag	b Pa	I 1bba)
288.	powiła książk. „wydała na świat”,	Ag	b Pa	I 6
289.	powynajmował „pooddawał co komu (przeważnie lokale, pojazdy) w najem”,	Wynaj(k)	c Wynaj(od)	VI 7 b
290.	pozadłużał się „pozaciągał długi u wielu osób”,	Pożb	d (u) Pożd	VI 7 c
291.	pozagrabiał „ograbiał siłą wiele osób”,	Ograbj	c Ograbn	VI 6 b
292.	pozamykał „wsadził wiele osób do więzienia (aresztu)”,	Sprwym	b Partwym	II 1
293.	poznaje – poznał „zawiera – zawarł znajomość z kim”,	Konwsym I	b Konwsym II	IV 1 d
294.	pożenił „ożenił wielu mężczyzn”,	Sprnakł	b Partnakł	II 2
295.	pożycza I – pożyczył I „bierze – wziął co od kogo pod warunkiem zwrotu w określonym terminie”,	Pożb	d (od : u) Pożd	VI 7 c
296.	pożycza II – pożyczył II „daje – dał co komu pod warunkiem zwrotu w określonym terminie”,	Požd	c Pożb	VI 7 c
297.	prowadzi „kieruje partnerką : partnerem w tańcu”,	Ag	b Pa	I 7
298.	przedzwonił „uzyskał z kim połączenie telefoniczne”,	Nadi	d (do) Odbi	III 4
299.	przehandlowuje – przehandlował pot. „sprzedaje – sprzedał”,	Sprzedj	n (z) Kupj	VI 8 a
300.	przekwaterowuje – przekwaterował „przenosi – przeniósł kogo na inną kwaterę”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3

301.	przemeldował „zameldował kogo gdzie indziej”,	Sprwol	b Partwol	II 4
302.	przenocował I „udzielił komu noclegu”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
303.	przenocował II „skorzystał z czyjego noclegu”,	Sprumożł/ ułatw	d (u) Partumożł/ ułatw	II 3
304.	przepaja – przepoił rzad. „przebiera – przebrał miarę w pojeniu, skłaniając do wypicia nadmiernej ilości czego, zwykle alkoholu”,	Sprnakł	b Partnakł	II 2
305.	przepisuje – przepisał „przekazuje – przekazał na własność w sposób ustalony prawem”,	Uwłj	b (na) Uwłn	VI 2
306.	przeprasza się – przeprosił się „wybacza – wybaczył sobie z kim wzajemnie winy”,	Nadipost / Odbipost	n (z) Nadipost / Odbipost	III 3
307.	przesiedla – przesiedlił „przenosi – przeniósł kogo na inne miejsce stałego pobytu”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
308.	przestaje książk. „obcuje z kim”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1 b
309.	przewiół „pojeździł z kim jako kierowca jakim środkiem lokomocji”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
310.	przykrochmała się – przykrochmalił się posp. „natrętnie narzuca – narzucił komu swoje towarzystwo”,	Nadipost	d (do) Odbipost	III 3
311.	przysposabia – przysposobił praw. „przyjmuje – przyjął do rodziny cudze dziecko, uznając je prawnie za swoje”,	Sprwol	b Partwol	II 4
312.	przystawia się posp. „natrętnie zabiega o względy kobiety”,	Nadipost	d (do) Odbipost	III 3
313.	przytula – przytulił przestarz. „daje – dał komu przytułek, schronienie u siebie”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
314.	przytula się – przytulił się przestarz. „znajduje – znalazł przytułek, schronienie”,	Sprumożł/ ułatw	d (u) Partumożł/ ułatw	II 3
315.	przywała się posp. „nachalnie zaleca się do kobiety”,	Nadipost	d (do) Odbipost	III 3

316.	przywołuje – przywołał karc. „w niektórych grach, np. w preferansie: wzywa – wezwał do wspólnej rozgrywki osobę, która pasuje – pasowała”,	Nadiwol	b Odbiwol	III 1 b
317.	rabuje – zrabował „siłą zabiera – zabrał komu jego własność”,	Ograbj	c : b Ograbn	VI 6 b
318.	raczy – uraczył książk. „podejmuje – podjął kogo gościnnie”,	Częstj	b Częstn	IV 2 b
319.	rąbie I – rąbnął I częściej ndk „zadaje – zadał razy bronią sieczną”,	Ag	b Pa	I 1bba)
320.	rąbie się „pojedykuje się bronią sieczną”,	Ag	n (z) Pa	I 1 cb)
321.	rąbnął II „ukradł”,	Okradj	c Okradn	VI 6 a
322.	reanimuje „przywraca do życia osobę znajdującą się w stanie śmierci pozornej lub klinicznej”,	Ag	b Pa	I 3
323.	rehabilituje „przystosowuje do normalnego życia w społeczeństwie osobę, która doznała przemijającej lub trwałej utraty zdrowia i stała się na stałe lub na pewien czas inwalidą”,	Ag	b Pa	I 3
324.	rejteruje – zrejterował wojsk. „wycofuje się – wycofał się pod wpływem przeważającej siły wroga”,	Sprwym	n (przed) Partwym	II 1
325.	rekrutuje rzad. „werbujecie żołnierzy”,	Nadiwol	b Odbiwol	III 1 b
326.	rekwiruje – zarekwirował „odbiera- odebrał komu jego własność z nakazu władzy (przeważnie na potrzeby wojska)”,	Wywłj	c Wywłn	VI 4
327.	repatriuje „umożliwia komu zamieszkanie w kraju po przymusowym pobycie na obczyźnie”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3
328.	rewaliduje „przystosowuje do normalnego życia w społeczeństwie osobę, która doznała przemijającej lub trwałej utraty zdrowia i stała się na stałe lub na pewien czas inwalidą”,	Ag	b Pa	I 3
329.	rewiduje – zrewidował „obszukuje – obszukał kogo, również odzież, którą ta osoba ma – miała na sobie”,	Sprwym	b Partwym	II 1

330.	rewindykuje (ndk) – rewindykował (dk) „prawnie odzyskuje – odzyskał swoją własność”,	Windj	d (od) Poswłwindn	VI 5
331.	rewizytuje (ndk) – rewizytował (dk) „odwzajemnia się – odwzajemnił się złożeniem wizyty”,	Odwj	b Odwn	IV 2 b
332.	romansuje „prowadzi z osobą przeciwnej płci miłość”,	Nadipost / Odbipost	n (z) Nadipost / Odbipost	III 3
333.	rozbałamucił „zepsuł kogo pochlebstwami, pobłażaniem”,	Nadipost	b Odbipost	III 3
334.	rozbiera – rozebrał „zdejmuje – zdjął z kogo ubranie”,	Ag	b Pa	I 6
335.	rozbija – rozbił „rozgramia – rozgromił siły nieprzyjaciela w walce”,	Ag	b Pa	I 1 ca)
336.	rozbraja – rozbroił „pozbawia – pozbawił kogo uzbrojenia”,	Sprwym	b Partwym	II 1
337.	rozcharakteryzował „usunął komu charakteryzację”,	Ag	b Pa	I 8
338.	rozchodzi się – rozszedł się „o małżeństwie: rozwodzi się – rozwiódł się”,	Sprwol	n (z) Partwol	II 4
339.	rozczęstowuje – rozczęstował „częstując, obdziela – obdzielił wiele osób czym do jedzenia, picia aż do wyczerpania zapasu”,	Częstj	b (między) Częstn	IV 2 b
340.	rozdaje – rozdał „obdziela – obdzielił czym kilka osób”,	Dost	c; b(między) Odb	VII 3
341.	rozformował wojsk. „rozwiązał, zlikwidował jednostkę wojskową lub podzielił ją na dwie jednostki”,	Sprwol	b Partwol	II 4
342.	rozgrabia – rozgrabiał „(w odniesieniu do wielu osób lub wielu rzeczy) zabiera – zabrał komu przemocą, bezprawnie jego własność”,	Ograbj	c Ograbn	VI 6 b
343.	rozgramia – rozgromił książk. „rozbija – rozbił doszczętnie w walce”.	Ag	b Pa	I 1 ca)
344.	rozkochuje – rozkochał „wywołuje – wywołał w kim gorące uczucie miłości ku sobie”,	Przdaferot	b Pdaferot	V
345.	rozkochuje się – rozkochał się „zakochuje się – zakochał się w kim mocno”,	Pdaferot	msc (w) Przdaferot	V

346.	rozkrada – rozkradł „(w odniesieniu do wielu osób lub wielu rzeczy) zabiera – zabrał komu własność bez jego zgody i wiedzy”,	Okradj	c Okradn	VI 6 a
347.	rozkwaterowuje I – rozkwaterował I „umieszcza – umieścił wiele osób w różnych kwaterach”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3
348.	rozkwaterowuje II – rozkwaterował II „zapewnia – zapewnił osobne mieszkania ludziom mieszkającym przedtem razem”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3
349.	rozlosowuje – rozlosował „przyznaje – przyznał co komu przez losowanie”,	Sprumożl/ ułatw	b (między) Partumożl/ ułatw	II 3
350.	rozłożył (zwykle dk) „walcząc przewrócił kogo na ziemię (niekiedy: zabił)”,	Ag	b Pa	I 1 cb)
351.	rozmiłowuje się – rozmiłował się książk. „bardzo się w kim zakochuje – zakochał”,	Pdaferot	msc (w) Przdaferot	V
352.	roznegliżował rzad. „rozebrał kogo do bielizny”,	Ag	b Pa	I 6
353.	rozpija – rozpił „umyślnie daje – dał komu do picia alkohol (często i w zbyt dużych ilościach)”,	Sprnakł	b Partnakł	II 2
354.	rozpożycza – rozpożyczył „pożycza – pożyczył bez ograniczeń, zazwyczaj wielu osobom”,	Požd	c Požb	VI 7 c
355.	rozprzedaje – rozprzedał „sprzedaje – sprzedał wszystko komu : wielu * osobom”,	Sprzedj	c Kupj	VI 8 a
356.	rozpuszcza – rozpuścił „rozwiązuje – rozwiązał jakiś zespół, grupę”,	Sprwol	b Partwol	II 4
357.	rozsadza – rozsadził „sadza – posadził w pewnej odległości od siebie osoby siedzące poprzednio razem”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3
358.	rozstawia – rozstawił „umieszcza – umieścił wiele osób w pewnej odległości od siebie”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3
359.	rozszabrowuje – rozszabrował pot. „o wielu osobach: kradnie – skradł porzucone mienie”,	Okradj	c Okradn	VI 6 a
360.	rozwalił „rozstrzelał”,	Ag	b Pa	I 1bba)

361.	rozwija – rozwinął „rozstawia – rozstawił (wojsko, żołnierzy)”,	Sprwym	b Partwym	II 1
362.	rozwódzi się – rozwiódł się „przestaje – przestał być czyim współmałżonkiem”,	Sprwol	n (z) Partwol	II 4
363.	rozzuwa – rozżuł przestarz. „zdejmuje – zdjął komu obuwie”,	Ag	b Pa	I 6
364.	ruguje – wyrugował „usuwa – usunął z zajmowanego miejsca, nieruchomości”,	Sprwym	b Partwym	II 1
365.	rżnie się pot. „bije się z kim, doprowadzając do ciężkich obrażeń lub śmierci”,	Ag	n (z) Pa	I 1 a
366.	sadowi I „wskazuje komu miejsce do siedzenia”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3
367.	sadowi II „umieszcza kogo na siedzeniu”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3
368.	sadza I „pomaga komu zająć miejsce siedzące”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3
369.	sadza II „skłania kogo do zajęcia miejsca siedzącego”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3
370.	salutuje – zasalutował „przekazuje – przekazał komu wojskowe pozdrowienia, honory”,	Nadipost	c Odbipost	III 3
371.	scedował – zob. ceduje			
372.	scentrował – zob. centruje			
373.	schodzi się – zszedł się pot. „łączy się – połączył się z kim w parę”,	Sprwol / Partwol	n (z) Sprwol / Partwol	II 4
374.	sekunduje „jest czyim sekundantem w pojedynku”,	Sprumożl/ ułatw	c Partumożl/ ułatw	II 3
375.	sekwestruje (ndk) – sekwestrował (dk)*praw. „zajmuje – zajął komu majątek, ruchomości na rzecz państwa”,	Wywłj	c Wywłn	VI 4
376.	serwuje I – zaserwował I sport. „podaje – podał piłkę zza linii końcowej boiska do przeciwnika”,	Dost	d (do) Odb	VII 1 b
377.	serwuje II – zaserwował II „podaje – podał do stołu”,	Dost	c Odb	VII 1 b

378.	sfaulował – zob. fauluje			
379.	skalpuje – oskalpował „zdobywa – zdobył na wrogu trofeum wojenne w postaci skalpu”,	Ag	b Pa	I 1bbb)
380.	skapitulował – zob. kapituluje			
381.	skłonił się książk. „złożył ukłon, wyrażając komu swój szacunek”,	Nadipost	n (przed) Odbipost	III 3
382.	skonfiskował – zob. konfiskuje			
383.	skontaktował się – zob. kontaktuje się			
384.	skontrolował – zob. kontruje			
385.	skoszarował – zob. koszaruje			
386.	skradł – zob. kradnie			
387.	skumał się – zob. kuma się			
388.	skupuje – skupił „kupuje – kupił wiele towaru od wielu osób”,	Kupj	d (od) Sprzedj	VI 8 a
389.	skuwa – skuł „zakłada – założył komu kajdany”,	Ag	b Pa	I 1 d
390.	służy „spełnia posługi osobiste przy kim lub w jego domu : majątku ”,	Nadipost	d (u) Odbipost	III 3
391.	smokta się przestarz. „całuje kogo i wzajemnie otrzymuje pocałunek”,	Ag	n (z) Pa	I 5
392.	spaja – spoił „nadmiernie raczy – uraczył kogo alkoholem”,	Sprnakł	b Partnakł	II 2
393.	spija – spił „upija – upił kogo alkoholem”,	Sprnakł	b Partnakł	II 2
394.	spiknął się pot. „sprzymierzył się z kim”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1 b
395.	spoliczkował – zob. policzkuje			
396.	spospolitował się – zob. pospolituje się			
397.	spoufała się – spoufalił się „traktuje – potraktował kogo jak równego sobie”,	Konwnd	n (z) Konwpd	IV 2 a
398.	spowiada – wyspowiadał „o duchownym: słuca – wysłuchał czyjego wyznania grzechów dla udzielenia rozgrzeszenia”,	Odbimen	b Nadimen	III 2
399.	spróbował się przestarz. „zmierzył swoje siły walcząc z kim”,	Ag	n (z) Pa	I 2
400.	sprzedaje – sprzedał „wymienia – wymienił z kim towar na pieniądze”,	Sprzedj	c Kupj	VI 8 a
401.	spycha – zepchnął wojsk. „zmusza – zmusił do odwrotu”,	Sprwym	b Partwym	II 1

402.	staluje – zob. obstalowuje			
403.	stawia pot. „funduje komu”,	Częstj	c Częstn	IV 2 b
404.	stawia się „przeciwstawia się komu ostro zachowując się wobec niego zuchwale”,	Nadipost	c : d (wobec) Odbipost	III 3
405.	stołuje „daje komu posiłki (przeważnie odpłatnie)”,	Usłd	b Usłb	VI 8 b
406.	storturował – zob. torturuje			
407.	stracił – zob. traci			
408.	strzela się przestarz. „pojedykuje się na broń palną”,	Ag	n (z) Pa	I 1 cb)
409.	stuknął posp. „zabił kogo z broni palnej”,	Ag	b Pa	I 1bba)
410.	sufleruje „podpowiada aktorom tekst roli”,	Nadimen	c Odbimen	III 2
411.	szabruje „kradnie porzucone mienie”,	Okradj	c Okradn	VI 6 a
412.	szarpie – szarpnął przen. „nęka – znękał kogo napaściami (zwykle zbrojnymi)”,	Ag	b Pa	I 1 ca)
413.	szlachtuje przen. „morduje, zabija, rani ludzi”,	Ag	b Pa	I 1 ba)
414.	ściągnął pot. „zabrał komu po kryjomu jego własność”,	Okradj	c Okradn	VI 6 a
415.	ściera się – starł się „stacza – stoczył z kim bój”,	Ag	n (z) Pa	I 1 cb)
416.	ścina – ściał „zabija – zabił kogo przez odcięcie głowy”,	Ag	b Pa	I 1bba)
417.	ściska się „obejmuje się z kim w uścisku”,	Ag	n (z) Pa	I 5
418.	świsnął „ukradł co komu”,	Okradj	c Okradn	VI 6 a
419.	telefonuje – zatelefonował „kontaktuje się – skontaktował się z kim przez telefon”,	Nadi	d (do) Odbi	III 4
420.	telegrafuje – zatelegrafował „wysyła – wysłał depezę”,	Nadi	d (do) Odbi	III 4
421.	terminuje „uczy się zawodu u majstra”,	Odbimen	d (u) Nadimen	III 2
422.	testuje praw. „przekazuje swój majątek zapisem testamentowym”,	Uwłj	c : b (na) Uwłn	VI 2
423.	torturuje – storturował „zadaje – zadał komu ból fizyczny w celu wymuszenia zeznań”,	Ag	b Pa	I 1 a

424.	traci – stracił „wykonuje – wykonał na kim wyrok śmierci”,	Ag	b Pa	I 1 ba)
425.	trąca się – trącił się „stuka – stuknął swoim kieliszkiem z alkoholem o kieliszek współbiesiadnika”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1 c
426.	trenuje „o trenerach – przygotowuje zawodników do osiągnięcia jak najlepszych wyników w zawodach sportowych”,	Nadimen	b Odbimen	III 2
427.	trzeźwi „przywraca kogo do przytomności”,	Ag	b Pa	I 3
428.	tyka pot. „mówi komu po imieniu”,	Konwnd	b Konwpd	IV 2 a
429.	tyka się „mówi komu ty i wzajemnie jest też tak nazywany”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1 c
430.	ubiczował – zob. biczuje			
431.	ubiera I – ubrał I „sprawia – sprawił komu ubranie”,	Obdj	b Obdn	VI 1
432.	ubiera II „szyje dla kogo odzież”,	Usłd	b Usłb	VI 8 b
433.	ucałował się – zob. całuje się			
434.	ucywilił – zob. cywilizuje			
435.	ukamienował – zob. kamieniuje			
436.	ukłonił się – zob. kłania się			
437.	ukołysał „powtarzając rytmiczny i monotony ruch wahadłowy uspokoił (dziecko)”,	Ag	b Pa	I 6
438.	ukoronował – zob. koronuje			
439.	ukradł – zob. kradnie			
440.	ukrzyżował – zob. krzyżuje			
441.	ulega – uległa „o kobiecie: oddaje się – oddała się mężczyźnie”,	Ag	c Pa	I 4
442.	ululał I posp. „upił kogo alkoholem”,	Sprnakł	b Partnakł	II 2
443.	ululał II „kołyszac uspił dziecko”,	Ag	b Pa	I 6
444.	umundurował – zob. munduruje			
445.	upaja – upoił „doprowadza – doprowadził kogo do stanu zamroczenia pojąc go napojami alkoholowymi”,	Sprnakł	b Partnakł	II 2
446.	upija – upił rzad. „doprowadza – doprowadził kogo do stanu zamroczenia pojąc go napojami alkoholowymi”,	Sprnakł	b Partnakł	II 2

447.	uraczył – zob. raczy			
448.	urlopuje (ndk) – urlopował (dk) „udziela – udzielił komu urlopu”,	Sprwol	b Partwol	II 4
449.	urządza – urządził „stwarza – stworzył komu warunki odpowiednie do życia”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3
450.	usadawia – usadowił „sadza – posadził kogo wygodnie”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3
451.	usadza – usadził „wskazuje – wskazał komu, poszczególnym osobom miejsca, gdzie mogą usiaść”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3
452.	uskubnął przen. „zabrał komu niewielką część czego nielegalnie, podstępnie, cichaczem”,	Okradj	c Okradn	VI 6 a
453.	usynawia – usynowił „uznaje – uznał prawnie cudzego syna za swego”,	Sprwol	b Partwol	II 4
454.	uwięził „pozbawił kogo wolności”,	Sprwym	b Partwym	II 1
455.	uwłasnowolnił praw. „dał, przywrócił komu na mocy orzeczenia sądowego możliwość dokonywania czynności prawnych”,	Sprwol	b Partwol	II 4
456.	uwłaszcza – uwłaszczył „nadaje – nadał prawo własności do czego”,	Uwłj	b Uwłn	VI 2
457.	uziemił posp. „zabił, zgładził”,	Ag	b Pa	I 1 ba)
458.	użycza – użyczył „oddaje – oddał co komu bezpłatnie do użytku na jakiś czas”,	Użyczj	c Korzużyczn	VI 7 d
459.	wącha się – zwąchał się przen., pot. „wchodzi – wszedł w (potajemne) układy z kim”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1 b
460.	wdaje się – wdał się pot. „wchodzi – wszedł z kim w bliższe stosunki”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1 b
461.	wdzięczy się „kokietuje kogo”,	Nadipost	d (do) Odbipost	III 3
462.	werbuję – zwerbował „pozyskuje – pozyskał sobie zwolenników (zwłaszcza politycznych)”,	Nadiwol	b Odbiwol	III 1 b
463.	widuje się „spotyka kogo co jakiś czas”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1 e

464.	wiesza – powiesił „uśmierca – uśmiercił kogo za pomocą stryczka”,	Ag	b Pa	I 1bba)
465.	windykuje „dochodzi w sposób określony w przepisach ustawodawczych zwrotu swojej rzeczy od osoby nie uprawnionej do jej posiadania”,	Windj	d (od) Poswłwindn	VI 5
466.	wita się „wita kogo, będąc wzajemnie witanym”,	Nadipost / Odbipost	n (z) Nadipost / Odbipost	III 3
467.	wizytuje rzad. „odbywa wizytę lekarską, obchód”,	Konwnd	b Konwprd	IV 2 a
468.	wkręca – wkręcił pot. „sprytnie nakłania – nakłonił kogo do kupna, wzięcia czego”,	Sprnakł	c Partnakł	II 2
469.	wlepił posp. „narzucił komu kupno czego”,	Sprnakł	c Partnakł	II 2
470.	wpycha – wepchnął „daje – dał co komu do rąk w sposób natarczywy, natrętny”,	Dost	c Odb	VII 1 a
471.	wręcza – wręczył „podaje – podał co komu uroczyście do rąk”,	Dost	c Odb	VII 1 a
472.	wtyka – wetknął „daje – dał co komu do rąk ukradkiem lub wbrew jego woli”,	Dost	c Odb	VII 1 a
473.	wyasygnował – zob. asygnuje			
474.	wyboksował „zbił kogo boksując”,	Ag	b Pa	I 1 a
475.	wycałowuje się – wycałował się „całuje się – pocałował się z kim wiele razy”,	Ag	n (z) Pa	I 5
476.	wychowuje – wychował „uczy – wyuczył kogo w określonym kierunku, wpajając związane z tym morale”,	Nadimen	b Odbimen	III 2
477.	wycina – wyciął przestarz. „zabija – zabił wiele osób kolejno (zwykle w walce wręcz)”,	Ag	b Pa	I 1bba)
478.	wycygania – wycyganił pot. „wyludza – wyludził co od kogo prośbą, podstępem lub oszustwem”,	Wykorzj	d (od) Wykorzrn	VI 6 c
479.	wydaje I – wydał I „daje – dał co komu w odpowiedniej ilości”,	Dost	c Odb	VII 1 b
480.	wydaje II – wydał II „oddaje – oddał co komu”,	Dost	c Odb	VII 1 b

481.	wydoił – zob. doi			
482.	wydziedzicza – wydziedziczył „odbiera – odebrał komu prawo przejęcia spadku”,	Wywłj	b Wywłn	VI 4
483.	wydzierżawia I – wydzierżawił I „bierze – wziął co od kogo w dzierżawę”,	Dzierż(od)	d (od : u) Dzierż(k)	VI 7 a
484.	wydzierżawia II – wydzierżawił II „oddaje – oddał co komu w dzierżawę”,	Dzierż(k)	c Dzierż(od)	VI 7 a
485.	wydzwania „często lub ustawicznie do kogo telefonuje”,	Nadi	d (do) Odbi	III 4
486.	wyeksmitował – zob. eksmituje			
487.	wyfasował I – zob. fasuje I			
488.	wyfasował II – zob. fasuje II			
489.	wykłuwa – wykłuł przestarz. „powoduje – spowodował śmierć wielu osób walcząc bronią sieczną”,	Ag	b Pa	I 1bba)
490.	wykosił przen. „uśmiercił wszystkich, jednego po drugim”,	Ag	b Pa	I 1bba)
491.	wykrada I – wykradł I „kradnie – skradł komu (skąd)”,	Okradj	c Okradn	VI 6 a
492.	wykrada II – wykradł II „uwalnia – uwolnił kogo trzymanego w niewoli”,	Sprumożł/ ułatw	b Partumożł/ ułatw	II 3
493.	wykształcił – zob. kształci			
494.	wykupuje I – wykupił I „kupuje – kupił cały zapas”,	Kupj	d (od) Sprzedj	VI 8 a
495.	wykupuje II – wykupił II „odbiera – odebrał przez kupno swoją własność”,	Kupj	d (od) Sprzedj	VI 8 a
496.	wykwaterowuje – wykwaterował „usuwa – usunął kogo z mieszkania”,	Sprwym	b Partwym	II 1
497.	wylegitymował – zob. legitymuje			
498.	wylegitymował się I – zob. legitymuje się I			
499.	wylegitymował się II – zob. legitymuje się II			
500.	wylicza – wyliczył sport. „o sędzi ringowym w boksie: licząc od 1 do 10 odmierza – odmierzył czas, po upływie którego zawodnik niezdolny do dalszej walki zostaje – został uznany za pokonanego”,	Nadimen	b Odbimen	III 2

501.	wyłudza – wyłudził „pozbawia – pozbawił kogo czego (zwłaszcza kosztowności) w sposób podstępny, chytry”,	Wykorzj	d (od) Wykorzn	VI 6 c
502.	wymeldowuje – wymeldował „odnotowuje – odnotował w książce meldunkowej, że ktoś się wyprowadził lub umarł”,	Sprwol	b Partwol	II 4
503.	wymordował „mordując pozbawił życia wiele osób”,	Ag	b Pa	I 1 ba)
504.	wynajmuje I – wynajął I „bierze – wziął w najem”,	Wynaj(od)	d (od : u) Wynaj(k)	VI 7 b
505.	wynajmuje II – wynajął II „oddaje – oddał co komu w najem”,	Wynaj(k)	c Wynaj(od)	VI 7 b
506.	wypisuje – wypisał „wykreśla – wykreślił kogo z listy, np. chorych w szpitalu, uczestników klubu itp.”,	Sprwol	b Partwol	II 4
507.	wypłaca – wypłacił „wydaje – wydał komu należne mu pieniądze”,	Dost	c Odb	VII 1 b
508.	wyposaża – wyposażył „obdarowuje – obdarował (zwykle kobietę) posagiem”.	Obdj	b Obdn	VI 1
509.	wypożycza I – wypożyczył I „bierze – wziął od kogo co pod warunkiem zwrotu w określonym terminie”,	Pożb	d (od) Pożd	VI 7 c
510.	wypożycza II – wypożyczył II „daje – dał co komu pod warunkiem zwrotu w określonym terminie”,	Pożd	c Pożb	VI 7 c
511.	wyprzedaje – wyprzedał „kolejno wszystko sprzedaje – sprzedał”,	Sprzedj	c Kupj	VI 8 a
512.	wypunktował sport. „w boksie: wygrał na punkty walkę z kim”,	Ag	b Pa	I 2
513.	wyradza się – wyrodził się „traci – stracił typowe cechy dla jakiejś rodziny, jakiegoś rodu”,	Konwsym I	d (od : z) Konwsym II	IV
514.	wyrugował – zob. ruguje			
515.	wysadza I – wysadził I „dowiózłszy kogo środkiem lokomocji do pewnego miejsca pomaga – pomógł tam wsiąść”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3
516.	wysadza II – wysadził II „dowiózłszy kogo środkiem lokomocji do pewnego miejsca zmusza – zmusił do opuszczenia pojazdu”,	Nadiwol	b Odbiwol	III 1 b

517.	wysiedla – wysiedlił „usuwa – usunął kogo ze stałej siedziby”,	Sprwym	b Partwym	II 1
518.	wysiekl „zabił wszystkich siekąc (tnąc szablami, mieczami), rzadziej strzelając”,	Ag	b Pa	I 1bba)
519.	wyspowiadał – zob. spowiada			
520.	wysprzedaje – wysprzedał „kolejno wszystko sprzedaje – sprzedał”,	Sprzedj	c Kupj	VI 8 a
521.	występuje – wystąpił „przestaje – przestał być członkiem organizacji, towarzystwa”,	Sprwol	d (z) Partwol	II 4
522.	wysyła – wysłał „przekazuje – przekazał co komu za pośrednictwem poczty lub jakiejś osoby”,	Dost	c : d (do) Odb	VII 2 a
523.	wysypuje – wysypał pot. „zdradza – zdradził czyją tajemnicę”,	Nadimen	b Odbimen	III 2
524.	wyświęca – wyświęcił rel. „udziela – udzielił święceń kapłańskich”,	Sprwol	b Partwol	II 4
525.	wytrząsł „wioząc kogo po nierównej drodze, zmęczył go jazdą”,	Sprwym	b Partwym	II 1
526.	wywłaszcza – wywłaszczył „pozbawia – pozbawił kogo prawa własności”,	Wywłj	b Wywłn	VI 4
527.	wyzuwa – wyzuł „pozbawia – pozbawił kogo majątku”,	Wywłj	b Wywłn	VI 4
528.	wyżebruje – wyżebrał „uzyskuje – uzyskał co żebrząc”,	Sprnakł	d (u) Partnakł	II 2
529.	wzywa – wezwał „poleca – polecił komu przybycie”,	Nadiwol	b Odbiwol	III 1 b
530.	zaadoptował „uznał prawnie cudze dziecko za swoje”,	Sprwol	b Partwol	II 4
531.	zaaprowidował – zob. aprowiduje			
532.	zaaresztował – zob. aresztuje			
533.	zacentrował – zob. centruje			
534.	zaciąga się – zaciągnął się „wstępuje – wstąpił do jakiejś służby, organizacji (dawniej także do wojska)”,	Sprwol	d (do) Partwol	II 4
535.	zaczepia – zaczepił „zachowuje się – zachował się agresywnie w stosunku do kogo”,	Nadipost	b Odbipost	III 3
536.	zadaje się – zadał się „jest – zaczął być z kim w bliższych stosunkach”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1 b

537.	zadedykował – zob. dedykuje			
538.	zadłuża się – zadłużył się „bierze – wziął od kogo jakąś sumę pieniędzy pod warunkiem zwrotu w określonym terminie”,	Pożb	d (u) Pożd	VI 7 c
539.	zadurzył się pot. „zakochał się niezbyt mocno w kim”,	Pdaferot	msc (w) Przdaferot	V
540.	zadzwoił „zatelefonował”,	Nadi	d (do) Odbi	III 4
541.	zafasował wojsk. „wziął co z magazynu wojskowego”,	Odb	d (od · u) Dost	VII 1 b
542.	zagarnia – zagarnął „zabiera – zabrał siłą cudzą własność”,	Ograbj	c Ograbn	VI 6 b
543.	zagazował (o hitlerowcach) „uśmiercił gazem w komorach gazowych w okresie drugiej wojny światowej”,	Ag	b Pa	I 1 bba)
544.	zagrabia – zagrabił „zabiera – zabrał komu siłą jego własność”,	Ograbj	c Ograbn	VI 6 b
545.	zajmuje – zajął „rekwiruje – zarekwirował”,	Wywlj	c Wywln	VI 4
546.	zakatrupił pot. „uśmiercił w bestialski sposób”,	Ag	b Pa	I 1 ba)
547.	zakneblował – zob. knebluje			
548.	zakochuje się – zakochał się „ulega – uległ uczuciu miłości do osoby płci odmiennej”, s. 58, 100	Pdaferot	msc (w) Przdaferot	V
549.	zakupuje – zakupił książk. „nabywa – nabył na własność (zwłaszcza hurtowo lub co wartościowego)”,	Kupj	d (od) Sprzedj	VI 8a
550.	zakwaterowuje – zakwaterował „przydziela – przydzielił komu kwaterę”,	Sprumożl/ ułatw	b Partumożl/ ułatw	II 3
551.	zaleca się „umizguje się do osoby płci odmiennej”,	Nadipost	d (do) Odbipost	III 3
552.	zależy „podlega komu”,	Konwpd	d (od) Konwnd	IV 2a
553.	załatwia – załatwił „obsługuje – obsłużył kogo w sklepie, w urzędzie”,	Usłd	b Usłb	VI 8b
554.	zamalował posp. „uderzył kogo”,	Ag	b, b (w : między) : msc (po) dys Pa	I 1a

555.	zameldował – zob. melduje			
556.	zamyka – zamknął „pozbawia – pozbawił wolności”,	Sprwym	b Partwym	II 1
557.	zamordował – zob. morduje			
558.	zamustrował – zob. mustruje			
559.	zaokrętował I „umieścił kogo na statku jako pasażera”,	Sprwol	b Partwol	II 4
560.	zaokrętował II „wpisał kogo na listę załogi statku”,	Sprwol	b Partwol	II 4
561.	zapisuje – zapisał „przekazuje – przekazał co komu w testamencie”,	Uwłj	c : b (na) Uwłn	VI 2
562.	zaplombował – zob. plombuje			
563.	zapozna się – zapoznał się „zawiera – zawarł z kim znajomość”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1d
564.	zapożycza się – zapożyczył się „bierze – wziął od kogo znaczną sumę pieniędzy pod warunkiem zwrotu w określonym terminie”,	Pożb	d (u) Požd	VI 7c
565.	zaprzyjaźnia się – zaprzyjaźnił się „wchodzi – wszedł z kim w przyjacielskie stosunki”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1 a
566.	zarąbał „uśmiercił bronią sieczną”,	Ag	b Pa	I 1bba)
567.	zarekwirował – zob. rekwiruje			
568.	zaręcza się – zaręczył się „wymienia – wymienił z osobą przeciwnej płci pierścionki zaręczynowe”,	Sprwol / Partwol	n (z) Sprwol / Partwol	II 4
569.	zasalutował – zob. salutuje			
570.	zaserwował I – zob. serwuje I			
571.	zaserwował II – zob. serwuje II			
572.	zasiedla – zasiedlił „umożliwia – umożliwił komu zamieszkanie gdzieś”,	Sprumożł/ ułatw	n Partumożł/ ułatw	II 3
573.	zastawia – zastawił „daje – dał co komu w zastaw”,	Pożb	d (u) Požd	VI 7 c
574.	zasypał pot. „zdradził kogo”,	Nadimen	b Odbimen	III 2
575.	zasztyletował „zabił kogo za pomocą sztyletu”,	Ag	b Pa	I 1bba)
576.	zaślubia – zaślubił książk. „łączy się – połączył się z osobą innej płci w parę małżeńską”,	Sprwol / Partwol	b Sprwol / Partwol	II 4

577.	zatelefonował – zob. telefonuje			
578.	zatelegrafował – zob. telegrafuje			
579.	zatrzymuje – zatrzymał „pozbawia – pozbawił kogo wolności na jakiś czas”,	Sprwym	b Partwym	II 1
580.	zbałamucił – zob. bałamuci			
581.	zbliża się – zbliżył się przen. „nawiązuje – nawiązał z kim bliższe, bardziej zażyłe stosunki”,	Konwsym I	d (do) : n (z) Konwsym II	IV 1 b
582.	zbratał się – zob. brata się			
583.	zbroi „zaopatruje kogo w broń, sprzęt wojenny”,	Dost	b Odb	VII 2 b
584.	zbywa – zbył „sprzedaje – sprzedał”,	Sprzedj	c Kupj	VI 8 a
585.	zdemilitaryzował – zob. demilitaryzuje			
586.	zdemobilizował – zob. demobilizuje			
587.	zdializował – zob. dializuje			
588.	zdradza – zdradził „nie dochowuje – nie dochował wierności w uczuciach dla kogo”,	Ag	b Pa	I 4
589.	zdziętkował – zob. dziętkuje			
590.	zepchnął – zob. spycha			
591.	zgilotynował – zob. gilotynuje			
592.	zglądził książk. „pozbawił kogo życia”,	Ag	b Pa	I 1 ba)
593.	zgrał się „przystosował się do kogo w grze (aktorskiej, sportowej)”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1 b
594.	zgwałcił – zob. gwałci			
595.	zlicytował – zob. licytuje			
596.	zlikwidował – zob. likwiduje			
597.	zlinczował – zob. linczuje			
598.	zluzowuje – zluzował – zob. luzuje			
599.	zlupił – zob. łupi			
600.	zmaga się „walczy w zapasach”,	Ag	n (z) Pa	I 2
601.	zmasakrował – zob. masakruje			
602.	zmierzył się – zob. mierzy się			
603.	zmilitaryzował „poddął rygorom wojskowym”,	Sprwol	b Partwol	II 4
604.	zmobilizował – zob. mobilizuje			
605.	zna się „uznaje kogo wzajemnie za nieobcego”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1 d

606.	znokautował – zob. nokautuje			
607.	znosi – zniósł przestarz. „zwycięża – zwyciężył nieprzyjaciela w walce”,	Ag	b Pa	I 1 ca)
608.	zobaczył się „spotkał się z kim”,	Konwsym I	n (z) Konwsym II	IV 1 e
609.	zrabował – zob. rabuje			
610.	zrejterował – zob. rejteruje			
611.	zrewidował – zob. rewiduje			
612.	zrywa – zerwał „rozstaje się – rozstał się z kim na zawsze”,	Sprwol	n (z) Partwol	II 4
613.	zsadza – zsadził „pomaga – pomógł komu zejść z miejsca, na którym siedział lub stał”,	Ag	b Pa	I 6
614.	zsyła – zesłał „skazuje – skazał kogo na przymusowy pobyt (czasowy lub stały) do odległej miejscowości”,	Sprwym	b Partwym	II 1
615.	zszedł się – zob. schodzi się			
616.	zważał się – zob. wacha się			
617.	zwerbował – zob. werbuje			
618.	zwolnił „wypuścił na wolność (z więzienia, niewoli)”,	Sprwol	b Partwol	II 4
619.	żegna „kreśli ręką w powietrzu (przed kim, nad czyją głową) znak krzyża”,	Nadipost	b Odbipost	III 3
620.	żeni się – ożenił się „o mężczyźnie: łączy się – połączył się z kobietą w parę małżeńską”,	Sprwol / Partwol	n (z) Sprwol / Partwol	II 4

Literatura

- Bogusławski A.**, 1974, *Preliminaries for Semantic-Syntactic Description of Basic Predicative Expressions with Special Reference to Polish Verbs*, [w:] O predykcji, red. A. Orzechowska, R. Laskowski, Wrocław.
- Mały słownik języka polskiego*, 1993, pod red. S. Skorupki, H. Auderskiej i Z. Łempickiej, Warszawa.
- Otfinowski A.**, 1976, *Konstrukcje orzeczeniowe z transformą gerundialną bez przyimka i z przyimkami: dla, do*, Bydgoszcz.
- Otfinowski A.**, 1982, *Z zagadnień transformacyjnego opisu elementarnych struktur zdaniowych*, Bydgoszcz.
- Otfinowski A.**, 1986, *O elementarności i złożoności struktur zdaniowych (w ujęciu strukturalno-semantycznym)*, [w:] *Selected Problems in Linguistics*, Warszawa-Poznań.
- Otfinowski A.**, 1986, *Z zagadnień transformacyjnego opisu złożonych struktur zdaniowych*, Bydgoszcz.
- Otfinowski A.**, 1998, *On the Functions of Arguments*, [w:] *Varia Linguistica*, pod red. Ł. Szewczyk, Bydgoszcz.
- Skorupka S.**, 1967-1968, *Słownik frazeologiczny języka polskiego*, t. 1-2, Warszawa.
- Słownik języka polskiego*, 1958-69, pod red. W. Doroszewskiego, t. 1-11, Warszawa.
- Słownik języka polskiego*, 1985, pod red. M. Szymczaka, t. 1-3, Warszawa.
- Słownik poprawnej polszczyzny*, 1973, pod red. W. Doroszewskiego, Warszawa.
- Słownik syntaktyczno-generatywny czasowników polskich*, 1980-1992, pod red. K. Polańskiego, t. 1-5, Wrocław.
- Słownik współczesnego języka polskiego*, 1992, pod red. B. Dunaja, Warszawa.